

Ex libris Josephi Trubka traditus filio suo Francisco
844° Aug 8°

A

Földön lakóknak mondatott keserves

HAROM JAJ.

Sz: Mellyekből, *Gy:*
Minémü kegyes Gondviseléssel,

A MÉLTOSÁGOS GHIMESI GRÓFF

F O R G A C S
J A N O S T

Tekintetes, Nemes Nógrád Vár-megyének jó
emlekezetű Fo-Ispánnját, koronás Királyunk ő Felsege
Komornyikját

MELLEJE VEVE JESUS

Ugyan azon Bóldogúlt Néhai Mélt: Urnak ha-
lotti Pompája, s-utólsó Tiszttségének meg-adása, szomorú
alkalmatoóságával,

A' SZÉCSÉNYI PATER FRANCISCANUSOK
Templomában, Az 1735-dik esztendőben, Sz. Iván Havának máso-
dik napján; SERAPHICUS SZ. FERENCZ Szerzetéből lévő Magyar
Országi Salvatoriana Provincia-béli, egy Szegény P. Frater Szerzetes élő Nyelvel
Uri Halgatóinak szomorú Gyülekezete-eleibe terjesztette.

*Azután érdemes Superiorinak engedelmébül, s-akarattyából nyomtató
bérük alá-adta.*

KASSÁN az Akadémiai Betűkkel.

Væ, Væ, Væ habitantibus in terra. Apocal.
8. v. 13.

Jaj, Jaj, Jaj a' földön lakóknak.

Assumpsit, JESUS Joannem. Matth. 17. v. 1.
Melléje vévé JESUS János.

Assumpsit JESUS Joannem. Matth. 17. v. 1.
Melléje vevé JESUS Jánost.

Időn én, ennek a' hamisán mosolygó, álnokúl vigyorgó, szép almában férget, méz izalat mérget nyújtó, ründer világnak, fok csuda, és furcsa leleményekkel himes, de titkos gyötrelmekkel tellyes pompáját, al-orczás boldogságát meg tekintem, s-el-gondolom, nem tudom, ha kaczagva neveiseké Democritussal, vagy pediglen zokogva sirjak Heraclitussal? Meg vallom, vólna mit nevetnem, s-megis nevettetnem; de mivel a' Bölcs-kint: *Musica in luctu importuna narratio.* A' firalomban az éneklés, s-víg nevetés alkalmatlan beszéd; azért, akar-ki neveessen, a' izüntelen vigyorgó Democritussal, én ma inkább sirásra fakadhatok Heraclitussal.

Ecclesi. 22.
v. 6.

Nemis ok nélkül: mert ez az éjjeli ijesztő szin; ez a' borzasztó készület; ez az Uri Méltóságoknak, nemes, s-nemtelen rendeknek képtelen gyülekezete; ez a' szurkosburkos gyászban, mint setétes felyhőben burúlt pompának kedvetlensége; ez a' csillaggal, s-holddal, és minden köntőstétül meg fosztatott koronás ábrázattal tarkázott ormozat; és, oh fájdalom! mint egy árva Gerliczéknek alattomban füleimben zugó, szomorú zokogása nékem nem vidám nevetésre, hanem firalmas keserűségre, és neminémű képen halálos rettegésre bővséges okokat árasztanak; úgy an-

Jacobi 1.
7. 4.

szokta mutatni: *Patientia opus perfectum habet;* A' békefés-
ges tűrésnek tekéletes cselekedete vagyon. Erre nézve így
int bennünket: Minden örömmek alitcsátok atyámfiai, mi-
kor külömb kísértetekbe estek: tudván hogy a' ti Hiteteknek
próbálása békeféséses tűrészt szerez. Ez által próbálya Isten
az ő kedveseit, kiket örökre melléje akar venni. Mint ama-
ján bor, tőkélletes öreg Tobiást: kit midőn szemeinek szo-
morú világtalanságával meg látogatta volna az Ur Isten, az

Tobia 12.
7. 13.

után orvosló Angyalától Rafaeltől, imez igiket hallotta: *Quia
acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret te.* Mivel
hogy kedves valál az Istennél, szükség volt, hogy a' kísér-
tet meg-probálna téged. Az ilyen kísértet valóba meg-pro-
bálta az üdvezült Gróffott; mert ő volt az a' kedves János:

Joan. 27.
7. 19.

Quem diligebat JESUS. a' kit szeret vala Jesus. Kihez hogy
tellyes szeretetét meg-mutatná, maga pohárát az áldot Jesus
reája kőszöné, midőn a' Bóldogult Urat majd őtt esztendő-
kig egészségének fok rendbéli keserves változásával, csak nem
ajultató bágyadásokkal, fő fájásokkal s-egyéb keserűségek-
nek teli pohárával itatta. De ezen jajokból-is: *Assumpsit JE-
SUS Joannem.* Melléje vevé Jesus Jánost. Midőn neki olly
békeféséggel tűró lelket adott, hogy fenki Isten ellen való zu-
golódását nem hallaná, vagy rendetlen tűrhetetlenségét, s-
boszszonkodását nem látná; hanem Istentől reája mért keser-
ű pohárának itala közöt-is, a' vérel veritékező Jesussal, így

Matth. 26.
7. 42.

szól vala mennyei Sz. Atyához: *Pater mi, si non potest hic ca-
lix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.* Atyám, ha
e' pohár el-nem múlhatik hanem-ha azt meg-íszom, légyen
a' te akaratod.

Nem-is volt pohára keserűségének ennyhítésére
egyéb orvafsága, hanem az Istennek szent akarattya, mel-
lyhez az üdvezült Gróff maga akarattját keresztényül szab-
ta vala. Lárván pedig hogy Istennek meg-másolhatatlan ked-
ves akarattya volna az utolsó pohárnak el-költésé; azért azt,
a' Szent

a' Szent János áldásával együtt, fenekiglén ki-innya akarván,
mondá a' koronás Prophetával: *Calicem salutaris accipiam: &*
nomen Domini invocabo. Az üdvefég pohárát vészem: és az
Ur nevét fegitségül hívom. Mert egyedül: *Dominus pars he-*
reditatis meae, & calicis mei. Az Ur az én örökségem, és po-
három része. Oh Uram, s-meg-váltó szerelmes Jásufom! *Tu*
es, qui restitues hereditatem meam mihi. Te vagy a' ki az élők
föloén az én örökségemet (mellyet szent-éges véred ontásá-
val és keserves haláloddal nyertél) meg-adod én nékem, mi-
dön áldot szinet örök látására magad mellé vészsz engem.

Psal. 115.
* 3.

Psal. 115.
* 5.

Immár, Szomorú Halgatoim: *Væ secundum abiit,*

a' számkivetett ember nyavallyáséletének második jajja-is el-
múlék, de: *Ecce væ tertium venit citò.* Imé a' harmadik jaj,
mint halálos baj, valóba hamar el-érkezet, és (a' mint gyá-
szos beszédemnek elején rebesgettem) ennek a' Méltóságos
Gróffi Háznak küszöbén bé-is léppet: midön néhai Mélt-
óságos Gróff Forgács Jánost virágzó életének napjaiban ez
árnyék világbul ki-szólitotta. Ez a' keserves harmadik jaj,
az Hatalmasokat lábakrúl le-veri. A' Királyokat székekbül
ki-veti, koronájokat fejekről le-tészi. Királyi pálczajokat,
Herczegi Istápjokat kezekbül ki-vészzi, s-erővel-is ki ragadgya;
és a' nagy Méltóságokat az alacson Rendel kimiletlenül egy-
be zúrja zavarja. Ez a' halálos Jaj, az Urat a' szólgával; a'
Nemesét a' Polgárral; a' Gazdagot a' küldússal; a' Tudóst a'
tudatlannal; a' Véneket az ifakkal; a' szüléket szerelmes raj-
zattyokkal (oh fájdalom) egy halomba hánnya. Nincsen
ollyan szárnyon járó, bár mint Ráró; a' melly előtte el-repül-
lyön. Nincsen ollyan kengyel-futó Talpas; ámbár *Afael*
vad keckék gyorsaságával léptessen-is, a' melly előtte el-sza-
ladgyon. Nincsen olly vitéz Ulysses, vagy próbált Hercu-
les, ki vele harczot állyon. Nincs olly Lukretia, vagy Gö-
rög

Apo. 11.
* 14.

3. Reg. 20.
* 18.

*Jerem. 6.
7. 16.* cor unum, & anima una. A' hívők fokaságának egy szívek
vala, és egy lelkek. Ah, fok hit-béli ujságokra olzlott, s-
nyughatatlanságra jutott Atyámfiai! kérlek Jeremias Profe-
tával: *State super vias, & videte, & interrogate de semitis an-
tiquis, quæ sit via bona, & ambulate in ea, & inveniatis requi-
em animabus vestris.* Álljatok az úton, és látsátok-meg,
és kérdezkedgyetek a' régi ösvényekről, mellyik légyen a' jó
út, mellyen jártak a' mi hajdani szentséggel, vitézséggel hi-
res nevezetes Atyáink, és azon járjatok, és nyugadalmat ta-
láltok a' ti lelkeiteknek. Ezzel Isten hozzád édes földi Hazám.

*Psalm. 113.
7. 12. 14.* Hozzátok fordítom el-lankat bús fejemet, atya-
fiságos, és vérséges Méltóságos Házak, Eszterházi, Csáki,
Pálfi, Erdödi, Kohári, Karancs Berényi, s-több egyéb Méltó-
ságos, Nagyságos Uri Familiák: kiket Nemzetes eleim ma-
goknak, s-nékem vérrel vettek: kik Istennek bő áldásából
mint a' Libanus Czedrusi gyönyörűségesen el-ágaztatok. Ah
édes véreim, jelen-s-távuul lévő rokkonim! immár Isten hoz-
zátok, velem többé nem nyájaskodtok. Hanem: a' ki *Bene-
dixit Domui Israël; benedixit Domui Aaron.* Meg-áldotta az
Israel Házát: meg-áldotta az Aaron Házát. Ugyan az: *Adji-
ciat super vos, & super filios vestros.* Aldgyon, s-őregbittsen
titeket, titeket, és a' ti fiaitokat.

*1. Machab.
21. 7. 26. 27.* Határos búcsúmat tisztelettel vészem tőled Méltó-
ságos Gróff Barkóczi Ferencz, Erdemes Præpost, Egri Ca-
nonok, és Plebanus. Szeretettel köszönöm, hogy utolsó
tiszteletemnek meg-adására eddig nem sajnáltad fáradságodat,
és lelkem nyugadalmáért be-mutattad áldozatodat. Er-béli
jóságodért, engedgye Isten találly kedvet Apostoli Királyod-
nál mint Jonatás, kit a' Király: *Exaltavit in conspectu omni-
um amicorum suorum, & statuit ei principatum Sacerdotii, & fe-
cit eum principem amicorum.* Fel-magasztalá minden baráti
előt, és néki adá a' Papi-fejedelemséget, és ötet fő-baráttya-

vá tévé. Isten hozzád: kérlek, mint Melkifedek rendi-szerént való igaz Pappot, emlékezzél-meg rólam az Ur oltárá-nál

Néked szóllok, és mind magadnak, s-mind pediglen életed hitves Párjának Méltóságos Gróff Barkóczi Térliádnak, Gróffi Háza-dnak úgy egy-Testvér Attyádfiainak utolsó Valét mondok Méltóságos Gróff Karancs-Berényi Tamás, kedves Sógorom, holtig való jó Barátom. Köszönöm holtomiglan meg-tartott igaz barátságodat, és utolsó betegségemben-is Szerelmefeddal egyűt, lelkem ki-szakattáig mellettem vigyázó keresztyeni Szeretetedet. *Benediği vor à Domino, qui fecistis misericordiam hanc.* Aldottak vattok, s-legyetek-is az Úrtól, kikez irgalmaságot tettétek. Téged érdemedért helyheztete Isten e' Nemes Magyar Hazának Felsőges *Septem-Viralis* Táblája hét csillagi közzé. Kivánom: *Qui tenet septem stellas, in dextera sua.* A' kia' hét csillagot az Ő jobb-kezében tarttya; ugyan az életedet-is fokáig bóldogúl jobb-kezében fen tartsa; hogy lehets Hazádnak, Nemzetednek, a' Catholica Hitnek, Gróffi Háza-dnak, és az én árváimnak mindenkor ragyogó, s-vezérlő csillaga. Isten hozzátok legyetek szent emlékezetben lelkemről.

2. Reg. 2.
#. 5.

Apoc. 2.
#. 10.

Távúl létedben-is el-nem felejthetek, *ah igaz Is-* *raelita*, édes Jonatásom, kedves Sógorom, Méltóságos De-nes-Falfai Cróff Cziráki Josefem! Ugyan, ha *Israël, diligebat Joseph*, szereti vala Josefet, el-hid, hogy én-is Dáviddal: *Sicut mater unicum amat filium suum, ita & ego te diligebam.* Mint az anya szereti az Ő egy fiát, úgy szeretlek vala én téged. Köszönöm szivelségedet, s-igaz barátságodat. Immár kedves Josefem, s-édes Jonatásom, a' bujdosásfra indúlt Dáviddal, néminémű képpen nyakadra borúlván, keseredet szivem dobogási közöt vég-búcsúmat vészem mind tőled, s-mind pediglen szived kedvesétől Méltóságos Gróff Barkóczi Borbá-

Joan. 1.
#. 11.

Genes. 37.
#. 3.

1. Reg. 3.
#. 26.

meg kell próbálnotok az ördögökkel való veszedelmes harcot. Mert
Pfal. 38. *quis est homo, qui vivet, & non videbit mortem?* kérdezkedik Dá-
 vid: kicfoda az ember, a' ki él, és meg nem látta a' halált? senki nin-
 csen. Meg mondotta ezt amaz okos Thecuitis Afzszony Dávidnak:
2. Reg. 14. *Omnes morimur, & quasi aqua dilabimur.* Minnyájan, mint a' mosolygó
 virágok, mint a' felkelő fényes nap, és tellyes hold, mint a' felde-
 rült csillagok, tagiainkban bágyadozván meg sárgulunk, el-hervadunk,
 le-nyugszunk, el-fogyunk, homályba borittatunk, és meg-halunk;
 az engeztelhetetlen, 's embertelen, fene vad Halál, mérges nyila,
 hegyestőre, éles kardgya, fent kaszája-által le mettcz, és meg öl
 minden embert. Ezt hirdeti a' Szent Lélek a' Nemzetségek Dokto-
Habr. 9. *Statutum est hominibus semel mori:* Örök végezésből
 ment ki, hogy minden ember egyszer meg hallyon, Ezt hirdetik első
 Atyáink, és azoknak maradéki: Tullius, és Demosthenes, Pláto, és
 Aristoteles, bölcseségnek csudáj: Salamon, Darius, Cræsus, és Midás,
 gazdagságoknak fejedelmi: Ester, Helena, Judith, és Cleopatra föld-
 nek Isten Afzszonyi: Scipio, Hannibal, Julius Cæsar, Világ bíró Sán-
 dor, hadaknak rettentői: Édes hazánknak dicsőséjét emelő Szent
 Királyi, Vitézi, Kalauzi, Fabiussi. Erre mutat minden, valami e' vi-
 lágon vagyon: a' Nap, hold, csillagok, fűvek, fák, és minden terem-
 tett állatok. A' nap aranyas tündökléssel, a' Hold ezüst színű világos-
 sággal, a' csillagok gyémant modgyára való ragyogással fel jönnek,
fel kelnek, fel derülnek; de szemeink előtt nem sokáig élnek, *el-rün-*
nek. A' fűvek *virágoznak,* de nem sok ideig *ágaznak.* A' fák neve-
 kednek, magos helyekre *tézetnek;* de rövid időre barmoktól *ézetnek,*
 tűztől eméztetnek. A' több teremtett állatok futnak, faradnak,
 nagy erővel *birnak;* de kevés napok múlva vég-re jutnak *az útnak,*
 magokért meg adoznak, esetekkel minyájunkat a' halál kaszája alá
 irnak. *Testamentum hujus mundi est morte mori.* El-végezett hagyo-
Eccl. 14. *2. 12.* mánya e' világnak, hogy minden ember meg hallyon. A' Királyok
 székekből ki-vettetnek, koronájok fejekről le-tézetnek: Királyi Pál-
 czájok, 's Herczegi Istápjok kezekből ki-vézetnek. Uri Méltóságok,
 nagy Hatalmaságok lábokról le-veretnek. Az Ur a' szolgával, Ne-
 mes a' polgárral föld gyomrába tézetnek. Gazdag a' koldússal, tú-
 dos tudatlannal férgectől eméztetnek. Vének iffiakkal, szülék raj-
 zatokkal egy aránt meg öletnek. Nincsen (a' mint az új Oratorok-
 fel vették) olyan szárnyon járó, bár mint Ráró, melly a' halál előtt
 el-re-

el-repüllyön. Nincsen olly kengyel fűtő talpas, ámbár vad kecskék gyorláságával lépteffen-is, mint Afaél, ki előtte el-szaladgyon. Nincsen olly Szent életű Mária, vagy hoszfű idejű Mathufala, kit végre le ne vágjon. Nincsen olly vitéz Ulysses, vagy próbált Hercules, ki vele harczot álljon. Nincs olly Lucretia, vagy Görög Ilona, a' ki kedvet találljon. Olly gyenge virág szál, a' kit le nem kaszál, szénának ne hervaizzon. *Omnes morimur, & sicut aqua dilabimur, que non revertuntur*: Minnyájan meg halunk, mint vizek el-folyunk, mellyek vizsza nem térnek.

2. Reg. 2.
v. 18.

Azért kedves Halgatóim! rendellyük-el a' mi életünket, Istennek ajánlyuk lelkeinket, készítcsük el-sziveinket, sírassuk meg büneinket, vallyuk meg esetinket, készen, tisztán, szentül, vigyazva várjuk Istenünket: hogy midőn el jő, és ki szőlit bennünket ez árnyék világból, készen találjon minket, és maga mellé vévén, a' menyei Tábor hegyén, a' szentek, és Angyalok társaságába meg száradhatatlan, és el-hervadhatatlan koronával fel ékefitcse lelkeinket. Amen.

BÚCSÚZTATÓ VERSEK.

AZ Ember élete hasonló Pallyához:
 vagy habos Tengeren hánykodó Gallyához:
 siet itt az Élő határos czellyához,
 míg Jók, 's gonoszok köszt, el-jút jutalmához.
 Ember születtervén élete kezdődik,
 'smint meg gyújtott gyertya fogyván emésztdődik:
 mert kegyetlen halál utánna leskdődik
 sötét koporsóban míg nem tétetődik.
 Keserves jaj szó van Elte kezdésében:
 gond, bú, nyomorúság nevelkedésében,
 véletlen esetek elő-menésében,
 kétséges félelem el-végezésében.
 A' Testnek Rév-partya koporsó, sír, 's halom,
 jó leikeknek bére menyei oltalom,
 ilyeneket ködvet örökös jutalom,
 adatik ezeknek csendes nyugodalom;

állítsátok atyámfiain, midőn külömb-külobb kifirtetekbe estek, tudván, hogy a' ti hiteteknek próbálata békecséges tűrést szerez. Igy próbálta Isten ő Szent Felsege Jób Patriárkát, midőn nem csak jofzágátul, marhájátul, fiaitul, 's szolgaitul meg fosztatot, hanem maga-is Jób tetejétul fogvást talpig útállatos fekéiyyel be boritatott. Igy ama' jámbor öreg Tobiást, kit midőn szomorú vaksagátul meg gyógyitot vala Rafaél Angyal, azután imez igéket hallotta tőlle : *Quia acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret te.* Mivel kedves valál az Istennél, szükség volt, hogy a' kifirtett meg próbálna tégedet, nem-is lehet, hogy valaki békecséges tűrés nélkül, az Isten kedvébe, 's kezébe juthassom.

Tbb. 12.
v. 13.

Ennek nagyob meg próbálására jutt nékem itt eszembe ama' szomorú eset, melly történt első szüléinkel Adámmal, és Évával, kik, hogy az Isten parancsolattya által-hágásának méltó büntetését vették, a' munkára, és keferúségre, fájdalomra, és inségre kárhoztatta őket ő Szent Felsege. A' mi nagyob, egy Cherubim Angyal által a' Paradicsombul-is, mint arra érdemetleneket, ki űzette, és azon földi paradicsomnak ajtaját tűzes pallyal őriztette; amint Moyses első könyvének 3. részébül világossan által láttjuk esetét illy forral :

Genes 3.
v. 24.

Ejecitque Adam, & collocavit ante paradisum voluptatis Cherubim, & flammeum gladium, atque versatilem, ad custodiendam viam ligni vite. Ki vetette Adámot, és a' gyönyörűség Paradicsoma eleibe tűzes pallyal Cherubimot helyheztetett az élet fa uttyának őrszére. Oh meg foghatatlan bölcseségű Isten! (ha szabad kérdenem) mi végre állattad Angyalodat a' Paradicsom ajtajára? miért őrizteted az élet fajának uttyát illy szorgálmatos vigyázással? Szomorú Halgatoim! azon földi Paradicsom példája volt a' mennyei Paradicsomnak, az örök-ké tartandó Isten országának; innét, valamint a' földi paradicsomba, az Adám esete után, senki bé nem mehetett, hanem egyedül az Angyal gondviselése alá adattatott tűzes pallyal által; úgy a' mennyei dicsőségbe senki bé nem mehet másként, hanem a' tűz, és viz által, az az: sanyarúságok, és egyéb kifirtetek békecséges tűrése által. Tel-

S. Bernar.
Tom. 2.
Serm. 66.
à cap. 2.

S. Bernar.
locò citasò.

sék ez iránt halani Szent Bernárd szavait : *Cælum non recipit, nisi militem probatum* Az ég bé nem fogadgya, hanem a' próbált vitézt, ki a' tűzes pallyon által mégyen, mellyen ugyan Szent Bernárd szavai szerént, egyeneffen a' sanyarúságoknak békecséges tűrése érttetik : *Gladius flammeus, atque versatilis tribulatio est.* Ezt nem csak javallya Szent Pál Apostol, de valóban olly szükségesnek mondgya lenni,

lenni, hogy annélkül éppen senki az ígért mennyei Boldogságot el nem nyerheti: Ur, vagy Izolga, gazdag, vagy szegény, szóval: akár melly állapotban, 's karban helyhez tetett személy legyen az. *Patientia vobis necessaria est: ut reportetis promissionem.* Szükség néktek (úgy mond) a' békeiséges türes, hogy el-vegyetek az igiretet. Ez által szokta próbálni Isten ő Szent Felsége a' maga kedves vitézit, kik a' Test, Világ, és Ördög ellen harcolnak, szüntelenül viaskodnak, s' diadalmasan győzedelmeskednek. Ilyen próbált vitéz volt ez Üdvözült Ur, Tekéntetes, Nemzetes, és Vitézld KRUCSAI JÁNOS, kirül méltán mondhatom: *Felici augurio tibi nomina facta Joanni.* Még az-is szerencsés jel volt, midön Jánosnak kereszteltetett, mert ugyan is ő volt az a' kedves János, *Quem diligebat Jesus.* Kit szeret vala JESUS, kihez a' maga szeretetét gyakorta meg mutatta az áldot JESUS, midön a' boldogult Urra, külömb-külobmb féle változókat, ájultató bágyadozókat, 's keserves fájdalmakat, mint annyi sanyárúságokkal telyes poharakat reá kőszönt; de tudván Isten akarattyának lenni, azokat minden zúgolódás nélkül él szenvedvén, 's az Ur nevét segítségül híván, üdvölségessen meg-is itta, mondván a' nemzetek Doktorával, Szent Pállal: *Virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.* Az erő az erőtlenségben végeztetik el, azért örömeft dicsekedem az én erőtlenségimben, hogy bennem lakjék a' Kristus ereje; kinek ereje által az Isten országában, 's örökké tartandó Házában (Pályafutásomat el-vegezvén) juthassak; amint is Szent Pállal méltán tarthattya magát azon jóban részesnek a' több Isten félokkel mondván: *Particeps ego sum omnium timentium te, & custodientium mandata tua.* Részes vagyok én minden téged félok között, és a' te parancsolatid meg-örözdői között az Isten országában.

Ah! olly reménségben-is lehetünk, hogy ezen Tekéntetes Ur el nyerte már az igazságnak koronáját, meg jutalmazván Isten ő Szent Felsége az ő tekéletes életét, betegségében való békeiséges türesét, Istenes joságos cselekedetét, és jeles virtusit. Mert halála előtt telyes életérül való igaz töredelmes szivbül pœnitentiát tartott, az hitnek, reménségnek, és szeretetnek paizsában öltözött; És fabula legyen ámbár a' régi Romai Pogányokrul, hogy ők haldokló atyáfnai szájába egy pénzt tettek, arra a' végre, hogy Charon névű réveznek hajó bért meg fizethesse, ki-is minden halottat hajón szokta által vinni az élők mezeiére, legyen ámbár ez (mondám) fabula,

Habr. 10.
v. 36.

Job. 13.
v. 19.

2. Cor. 12.

Psal. 113.

Psalm. 54.
7. 5. 6.
nyira, hogy a' Királyi Prophetával méltán imez igékre fagadhatok: *Cor meum conturbatum est in me; & formido mortis cecidit super me. Timor, & tremor venerunt super me; & contexerunt me tenebrae.* A' szivem meg haborodott én bennem, és a' halál felelme esett reám. Félelem, és rettegés jöttek reám, és a' fetétség be-burítot engem.

Ah Méltóságos Gróffi Ház, Nemes Apostoli Hazánkban több száz esztendőktől fogva szép hírrel, nével virágzó, hold-s-csillag modon ragyogó Ghémefi Forgács Familia! Vajha nálamnál örvendeztetőbb csillag nézd, hold intéző bölcsre találhattál volna! Mert én czimeri csillagodnak, és hóldodnak ifzonyú forgását, s-képtelen változását nem kivánt örömdre, hanem bú-bánatid dagallyinak öregbitésére kényszeríttem magyarázni. Ugy tetczik Méltóságos Gróffi Ház, hogy a' te csillagos Egeden néminémű képpen bé-tellyessedet a' mit látot Sz. János Jelenési könyvének 8. részében; *Tertius Angelus tubâ cecinit: & cecidit de caelo Stella magna, & cecidit in tertiam partem fluminum, & in fontes aquarum.* A' hermadik Angyal trombitála: és le-esék az égből egy nagy csillag, és a' folyó vizeknek harmad részébe esék, és a' vizeknek forrásiba. *Et nomen Stella dicitur absinthium, & facta est tertia pars aquarum in absinthium.* És a' csillagnak neve ürömmek mondatik, és a' vizeknek harmad része ürömmé lön.

Apoc. 8.
7. 10.
Mert valóba: *cecidit de caelo Stella magna* nagy csillag esék-le ennek a' Méltóságos Gróffi Familianak csillagos egérul, midön: *Tertius Angelus tubâ cecinit*, a' hallandó ember élete follytának harmadik Angyala, az az, a' gyermekséget, és iffiúságot követő *Virilis atas*, emberi kor megfujta halálhoz készülő trombitáját, s-azonnal néhai Méltóságos Ghémefi Groff Forgács János Urnak, Király Ő Fölsége

ge arany kulcsos Komornikjának, Tekéntetes, s-Nemes Nóg-
 rád Vár-megye érdemes Fő Ispánnyanak (Oh légyen bódog
 orában, a' bódog örökké-valóságban a' te emlékezeted!)
 élete fákláját el-oltotta, és arany idéjének emberi korban
 ragyogó csillagát földhöz sujtotta. *Nomen Stella dicitur ab-*
sinthium & facta est tertia pars aquarum in absinthium. Ennek
 a' le-esett csillagnak nevét igazsággal keserű úrömnnek mond-
 hatom, a' ki a' folyó vizekbe, és a' vizeknek forrásiba esvén
 azokat úrömmé tötte. Jaj! mennyire meg epedett szivel
 izleli ennek az úröm nevű le-esett csillagnak keserűségét,
 homályba burúlt hét ártatlan csillaggival együt, Méltósá-
 gos Denes-Falvi Gróff, Cziráki Margit Aszszony, a' bódog-
 gúlt Urnak el-hagyott, árva gerlicze módon zokogó özve-
 gye, mondván Jeramiással; *Replevit me amaritudinibus, ine-*
briavit me absinthio. Bé-töltött engem keserűségekkel, meg
 részegitet engem úrömmel. Valóba a' folyó vizekbe, és a'
 vizeknek forrásiba esett ez az úröm nevű csillag, és azokat
 úrömmé tötte; midőn néhai hitves párjának, s-véle keser-
 gő hét arvainak bánatos szivekben fakadott, úrömnél keser-
 rűbb viz-forrását szemekből ki csordította, s-mind eddigis
 annak folyton-folyásával orcájokat ásztattya, s-fonyasztta.

Töven. 2.
 N. 144

Nem külömben lótt forsa czimeri holdodnak
 Méltóságos Gróffi Ház, mert: *Quartus Angelus tubâ cecinit:*
& percussa est tertia pars Luna, ita ut obscuraretur. A' negye-
 dik Angyal trombitála: és meg ütetek harmad része a' hold-
 nak, úgy hogy meg fetétülne; midőn az elébb említett Mélt-
 óságos Gróffot házasságbéli köteményének tizen-negyedik,
 életének pedig negyven negyedik esztendejében, s-heredik
 holnapjában az irgalmatlan halál igen mostoha kézzel halá-
 lossan meg sujtotta, csendes házasságának arany lánczat kí-
 miletlenül ketté szakasztotta, akár melly gyöngynél dragáb
 Margaretájátúl, szerelmes hét rajzatitúl erőhatalommal el-

Apoc. 8.
 N. 120

ragadta, Méltóságos Gróffi Házát, s-udvarát tetétül fogva talpig szomorú gyászban buritotta, és mint-egy félelmes étfzakának temérdek fetétségével be-suporlatozta: végtére mindenébül ki fosztván, és czimeri koronás Királynéja-kint meztitelen hagyván, hideg tetemét egy fetétes bólrba, a' földnek gyomrába, mint vadon barlangba zárta.

Ah! melly keservefsen fajlallya, sziv-fzakadva sirattya a' kegyetlen halálnak ezen gyilkos csapását, s-erőszakos ragadozását Méltóságos Denes-Falvi Gróff Cziráki Margit Af-fzony, mondván sűrű bú-bánati közöt a' szenvedő Jóbbal; *Spoliavit me gloriâ meâ, & abstulit coronam de capite meo.* Meg fosztott engem dicsőségemtől, és fejemről el vette a' koronát. Fajlallyák a' bóldogúlt Urnak nevedékenny hét árvái, siratván: *Pupilli facti sumus absque Patre.* Arvakká lóttünk Atya nélkül. Fajlallya szomorú gyászban burúlt udvara panaszkodván: *Defecit gaudium cordis nostri: versus est in luctum chorus noster.* El fogyot a' mi szivünknek öröme: siráalomra változott a' mi éneklő feregünk.

Job. 19.
7. 9.

Tbrenor. 5.
7. 3.

7. 15.

Jerem. 31.
7. 16.

De, oh igen meg keseredet Méltóságos Gróffi özvegy, siránkozó Rákel! Kérlék: *Quiescat vox tua à ploratu, & oculi tui à lacrymis.* Szünnyék meg a' te szózatod a' sirástól, és a' te szemeid a' köny-húllatástól. Mert, noha mind ezek a' szomorú forsok Méltóságos Gróffi Házadon, árva fejed, s-életed néhai Koronájának, Méltóságos Gróff Forgács Janosodnak, halálos le-esésével, Istennek kedves akarattya fzerént meg történtekis; mind-az-által bánatos szivednek, keseredet árváidnak, szomorú udvarodnak keresztyeni vigasztalására lehet az, hogy a' mint élete folytának számtalan jajos bajos forsaiban, vólt mellette, s-azokbül ki-segitette, úgy hallandó élete fottán is *Assumpsit JESUS Joannem,* Melléje vevé az aldot JESUS kedves Janosát, hogy
ötet

ötet a' bódog örökké-valóságnak Tábor hegyén dicsősféges színe látásával meg elégitené, és keresztény baj-vívása után: *Coronam Justitiae*, az igazságnak érdemlett koronáját fejébe nyomná, s-örökre meg nyugtatná. Ez gyászos beszédemnek rövid fommája, mellyből még bővebben szollok, fűgyelmetes halgatást kívánok.

Assumpsit JESUS Joannem.
Melléje vévé JESUS Jánost.

Matth. 17.
* 1.

A' Mennyei titkok szemlélésére ragattatott kedves Tánitvány Szent János, minek utánna a' harmadik, és negyedik trombitáknak harfogására lőtt csapásokat le-írta volna Jelenési könyvének 8. részében legottan a' 13dik versben illy csuda látását beszéli: *Vidi, & audiui vocem unius Aquilae volantis per medium caeli, dicentis voce magna: ve, ve, ve habitantibus in terra.* Láttam, és hallám az ég közepén repülő egy Sasnak szavát, melly nagy szóval monda: Jaj, jaj, jaj, a' földön lakóknak. Ez három jajt sokan, sok képen elméssen, és bölcsen magyarázzák; nekem fel-tört célomra tetczik egy kefergő vers-szerzőnek hármias jajja:

Apoc. 8.
* 13.

Ve mibi nascenti, ve nato, ve morienti:

Ve mibi, quod sine ve, non vivat filius Eve.

Jaj világra létem, jaj éltem, jaj ki menésem:

Jaj hogy Evának jaj nélkül szülte nem élhet.

Vallyon ki tagadhattyá hogy ezen három jajnak füllya, igen terheffen nyomja a' földön lakó embereket? Ugyán-is, ha a' pártos Adámban meg esett ember fogantatására, s-születésére fordittyuk az igaz hit által meg világo-sított Lelki szemeinket, mit mondhatunk egyebet, hanem, *Ve mibi nascenti!* Jaj világra létünk. Mert, ambar el-hal-gassam-is Éva Anyánknak jajját, imez sententiáját: *In dolore paries filios.* Fájdalomban szülsz fiakat; de még-is ennél nagyobb

nagyob jaj, firalmasabb baj szorongattya lelkünket : mert az ember , mingyárt annyának mehében , a' maga teremő Istenének esküt ellensége, őrdög hatalma alá vagon vettete, mivel fogantatik amaz nemzetséges nyavollyában , az eredendő bűnnek átkában.

Ezt meg-ismérte , és minnyájunknak képébe kefergette , s-fájlalta (noha hiv , s-Istenes Atyáktól lőtt, volna-is eredete) a' koronás Propheta Sz. David 50. zol. a' hollot imez jajra fakad: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me Mater mea.* Mert imé hamiságokban fogantattam, és bűnökben fogadot engem az Anyám. A' pogányok mestere-is Sz. Pál magárúl, s-a' több hiv Israëlitákrúl meg vallyá : *Eramus & nos naturâ filii iræ, sicut & ceteri.* Mijs természet szerint haragnak fiai valánk , az az eredendő mocfokban fogantatánk, mint egyebekis, a' kik hiv atyáktól nem szármoztak. Ezért-is, senkit ki nem vevén : *Pro omnibus mortuus est Christus.* Minnyajunkért meg holt a' Kristus. Ettől az eredendő nemzetséges jajtól, valaki a' Sz. keresztségnek földője által meg nem szabadúl, ha úgy ki múlik e' világból, nem láthattya Istennek orszáágát. A' mint, mint egy esküvéssel állittya édes üdvöziiönk, így szolván Nikodemushoz: *Amen, amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei.* Bizony, bizony mondom néked, ha ki ujonnan nem szüületik vízből, és Sz. Lélekbűk nem mehet bé az Isten orszáágába. Oh veszedelmes baj, sziv hóhérló, lélek fojtó keserves jaj! Még az Istent sem ismérjük, a' bűn mi legyen, ingyen sem tudgyuk, már, *naturâ filii iræ*, az esett után természet szerént harag, atok, örök veszéllly fiai vagyunk.

Ebben a' nemzetséges nyavallyában , ebben a' közönséges jajban, mint Adám egyéb maradékinak, lőtt fogantat-

ratása és születése néhaj, bódog emlékezetű Méltóságos
 Gróff Forgács János Urnak, kiért-is méltán mondhatta: *Va*
mibi nascenti, Jaj világra létem. De a' mennybéli Örök
 Atya Isten az ő egyetlen egy fiának, a' mi meg váltó, s-
 közben-járó Urunk JESUS Kristus szentséges vére-hullásá-
 nak, és keserves halálának drágalátos érdeméért, illy vesze-
 delmes jajjában kegyessen meg tekinté, és azon veszedelem-
 bül: *Assumpsit JESUS Joannem*, Melléje vévé JESUS Jánost, Jerem. 31.
#. 8.
 mondván: *In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te, misere-*
rans. Örök szerezetettel szerettelek téged, azért vontalak
 téged magamhoz, hönnyörülvén: midőn a' szent Keresztség-
 nek foródójében ujonnan született, és Kristusba öltözöt,
 leg ottan a' haragnak fiából: *Factus est haeres Dei, cohaeres au-* Rom. 8.
#. 17.
tem Christi, örökösé lőtt az Istennek, a' Kristusnak pedig
 örökös tárta. Méltán-is, mert a' szent Keresztségnek Sa-
 cramentoma, nem pufztán vízben való foródás; hanem:
Ex aqua, & Spiritu Sancto. Vízből, és szent Lélekből ujon- Joan. 3.
#. 5.
 nan való születés. Ugy hogy a' külső mosás a' szent Lélek-
 nek belénk öntetett meg szentelő, s-igazító malasztya által,
 belső lelki tisztulásunkat valóba, hatható képpen jelentse.
 A' szent Keresztség, nem csupán szokot Keresztényi cere-
 monia; hanem olly Sacramentom, melly által a' Kristusban
 öltözünk, a' mint tanította Sz. Pál a' Galatabélieket: *Qui-* Galas. 3.
#. 27.
cunque in Christo baptizati estis Christum induistis. Valakik a'
 Kristusban meg kereszteltettek a' Kristusba öltöztettek. El-
 lenbem tehát: valakik a' Kristusban meg nem keresztelked-
 nek, Kristusban nem öltöznek; azért a' Kristus örökös tár-
 tői sem lehetnek. Imé minémű drága kegyelmét nyuitotta,
 midőn ebbül az emberi első jabból: *Assumpsit JESUS Joan-*
nem; A' szent Keresztség által melléje vévé az áldot JESUS
 Jánost, a' bódog emlékezetű Méltóságos Gróffot. Ugy
 hogy, még akkor háláadó szível mondhatta: *Pater meus, &* Psal. 26.
#. 10.
mater mea dereliquerunt me: Dominus autem assumpsit me. Az

Atyám, és anyám az eredendő jajban hattak engem, de az én Uram, és üdvözítő JEsusom a' szent Keresztségnak főördőjében melléje vött engem.

Immár szomorú Halgatóim, *Va unum abiiit* E°

Apoc. 9.
7. 12.

ecce veniunt adhuc duo va. Az egygyik jaj el-múlt, és imé még két jaj következik, tudni illik az, ember életének, és halálának jajja. A' koronás Proféta elmélkedvén az emberek életének jajos, s-bajos esztendeirül, ilyen szókra fakada: *Anni nostri, sicut aranea meditabuntur.* A' mi esztendeink, mint a' pók fáradoznak. Ugyan-is minek tarthattuk mind a' mi esztendeinket, hanem szüntelen-való törődésnek, és bajos fáratságnak; egy szóval jajnak? Egész életünknek idejét, hivságos munkákban, sok fájdalmokban, külömb-kü-lömb-féle rettegésekben, sok gyanakodásokban tikkasztó-s-fonyasztó szorgalmatoskodásokban töltyük-el. Lánczosfak a' mi fáratságink; egyik el-múlván, mingyárt más érkezik utánna. Szüntelenek a' mi kívánságink; mert most azon vagyunk hogy emerre szert-tegyünk; maid hogy amattól meg menekedgyünk. Jaj fokat faradunk, és bajos dólgekban ártyuk magunkat! és oh mi nyavalyások! eszünkbe sem veszszük hogy csak pók-hálót-szövünk; nagy munkát tészünk, mellynek semmi láttattya, sem haszna nincsen. *Va nato!* Jaj életünk!

Psaln. 89.
7. 10.

Anni nostri sicut aranea meditabuntur. A' mi esztendeink, mint a' pók fáradoznak. A' pók, nagy fáratságon kezdi-el háló szövését, fel-s-alá fokot futos; hól imide, hol amóda kerül; gyakorta elébi helyére vízfíza-tér; emésztön-emésztődik, az ő fok-fonalú, kerekdéd szúnyog-hálóját kötözgetvén: éppen el-fogyattya magát, hogy az ő szelöltető sátorocskáját meszterségesen ki terjeszse, s-magas helyre fel-függeszthesse; maga bélit nem kimili, örömeit ennek a' vékony fátyolnak szövésére fordittya. Minek utánna szövésének minden-képpen végét érte, és gyenge sátoros

kár-

kárpittyát, s-suporlattyát föl függesztette : egy seprű rándi-
tással, minden munkáját oda rontyák, és el vesztik, maga
pedig a' nyomorúlt pókocska, vagy ugyan-azon hálóban
meg óletik, vagy azzal ószve-kötelődzve vitetik a' halálra,
hogy el-tapodtasék. Így az ostoba pókocska, vagy gyász-
lepedőt szótt magának, mellyben bé-takartasék; vagy akasz-
tó-zsineget, mellyel meg fojtaf ék.

Szintén hasonlóképpen az emberek-is, sok fá-
ratságokkal fogyatják magokat; némellyék, hogy elő-me-
hessenek, s-magos pólczra ülhessenék; mások, hogy a' gyö-
nyörúségekben úzhassanak; egyebek, hogy kincseket gyűjt-
hessenek, és azokat meg tarthasák, és öregbithesék. Effé-
le igyekezetekre fordítják minden elméjeket; ezekre veszt-
tegetik egészségeket; fáradoznak, nyughatatlankodnak, iz-
zadnak, s-lankadnak, mint a' pókok béleknek fogyatásá-
val. Midőn pedig ezeket mind meg cselekedték, minden
munkájok csak pók-háló, mellyel legyeket, s-szunyogokat
fogyjanak. Életek baj, végek-jaj: mert gyakorta magok mún-
kájok-főlött meg-dermednek; és a' melly napokat-remény-
lették hogy vigaságban fogják tölteni, azokat szomorúsá-
gok, sőt halálok napjának talállyák; és koporsóvá válik a'
mit tánez palotának alítottak. *Így, így: anni nostri sicut ara-
nea meditabuntur.* A' mi életünknek jajos, s-bajos esztendei,
mint a' pók fáradoznak. Igaz, s-nem tagadhattyuk, a' mit
mondot Jrsus Sirák fia: *Occupatio magna creata est omnibus*
bominibus, & jugum grave super filios Adam, à die exitus de ven-
tre matris eorum, usque in diem sepultura, in matrem omnium.
Nagy foglalatosság teremtett minden embereknek, és ne-
héz iga az Adám fiaira, az ó anyyok méhéből ki-jövéfek-
nek napjátúl fogva, a' mindeneknek anyyába, a' földbe való
temetéfeknek napjáig. Egész életünk folyta, mint egy ba-
rom iga, szüntelen való jaj nóta.

Tégyen bizonyóságos erről Jakób Pátriarka, a' ki

az ember életének jajját, bővségeffen próbálta. Ettől az Őreg Jámortól midőn Faraó Egyiptuúinak Királya imígyen tudakozódna: *Quot sunt dies annorum vite tue?* Hány a' te életed esztendeinek napja? Könyben lábbat szemekkel, el-tikkat-s-föld felé horgat fővel, akadozó nyelvel, illyen feleletet ada: *Dies peregrinationis meae, centum triginta annorum sunt, parvi, & mali.* Az én szárandokságomnak napjai száz harmincz esztendőök, kicsinyek, és nyaválások. Hallyátok Keresztény Lelkek, mit mond ez a' jámbor száz harmincz esztendőös Pátriárka? Ime illy tellyes napjait *Parvi* Kicsinyeknek, vagy a' mint a' Zsidóban olvásák: *Pauci* Keveseknek mondgya, s-okát adgya: *Et non pervenerunt usque ad dies Patrum meorum, quibus peregrinati sunt.* És nem érték az atyáimnak napjait mellyekben szárandokságban voltak. Am

Gen. 47. 8.
 Gen. 25.
 #. 7.
 Cap. 35.
 #. 28.
 Cap. 5.
 #. 27.
 Jacobi 4.
 #. 15.

Abrahám az Ő nagy Attya, száz hetven-öt esztendőökig; *Isaák* pedig az édes attya száz nyolczvan esztendőökig éltek. Azért is mondhatta kicsinyeknek, mert az embernek élete, ámbár a' *Matusalának* kilencz száz hatvan-kilencz esztendeit meghaladná-is, nem egyéb, hanem: *Vapor ad modicum parens.* Keves ideig tetcző pára, a' melly midőn hirtelen el-enyészik nincsen semmi látattya, mint ha soha nem-is lett volna.

De, nem csak kicsinyeknek mondgya tellyes napjait Jakób Pátriárka, hanem *mali*, gonoszoknak, nyavalyásoknak-is nevezi, akarván az ember élete folytának jajját jelenteni. Ezt ugyan fenki sem csudállya, a' ki Jakóbnak jajos, s-bajos forsait olvasta, vagy hallotta. Oh mely jajos napjai voltak még ifiúságának virágjában Jakóbnak ama torzom-borz, szilaj erkölcsű Esaúnak egy test-s vér bátyának dühös haragja, és gyilkos szándéka miat! Midőn kényszerítettett édes lakta földét, és szerelmes szüléit elhagyni, Háramba bujdosni, ottan Labánnál husz esztendőökig juhászcodni, és számtalan nyomorúságokat elnyelni. Oh miként rettegett vízfza-tértekor! halván hogy Esau négy,

Gen. 27.
 #. 42.
 Cap. 31.
 #. 41.

száz

száz férfiakkal eleibe jőne! Jaj mennyire búsult, miképpen engesztelhetné régi haragját, és mi módon menthetné meg boszszúló fegyverétől mind magát, s-mind feleségit, és kedves rajzatit! Ah mennyire meg-szomorodot deli termetű, ékes tekintetű szűz Leányának Dinának erő-szakos gyalázattyan! Ez után, jaj mennyire el-rémült, Simeonnak, és Levinek a' Sikimitákon, hűgok gyalázattyaért, el-követett vér-ontó boszszúlásokért, félvén a' Kananæusoknak fegyverétül! Ugy hogy halálakor-is őket: *Vasa iniquitatis bellantia*; hamisság hadakozó edényinek nevezné. Mint fájlalta elsőszülöttének Rubennek éktelen cselekedetét! Mint keserget ékes, és kedves Rakelének váratlan halálán! Ki mondhatná-meg, melly keserveffen gyótrótte, csak nem Sirban ejtette bús fejét, Josephnek hamissan költött halála, Simeonnak fogsága, leg-kisfobb fiacskájának Beniaminnak Egyiptomba vitele? Ezekre, ezekre nézve mondá: *Dies peregrinationis meae centum triginta, parvi, & mali*. Az én szarándokságomnak napjai száz harmincz esztendőök, kicsinyek, és nyavalyások. Ugy tetczik, szomorú Halgatóim, hogy Jáköbnek jajos bajos élete, minnyájunk életének valóságot mutató tüköre. *Va nato!* Jaj éltünk!

Cap. 24.
#. 2.

Cap. 49.
#. 5.

Most immár hallyuk, miképpen ez bajos emberi életnek jajaibúl: *Assumpsit JESUS Joannem*: Melléje vévé JESUS Jánost. El-halgatom a' Bóldog emlékezetű Méltóságos Gróffnak gyermeki ártatlanságát, mellyben: *Sortitus animam bonam*. Istentül olly jó lelket nyért, a' melly őtet, Méltóságos szüléinek keresztényi fenyéteke alatt, mint az ifjú Tobiást: *Ab infantia Deum timere docuit, & abstinere ab omni peccato*. Gyermekségétül fogva tanítá az Istent félni, és magát meg tartóztatni minden büntül; hanem szóllok, fel-ferdült ifúságának kellemes virágárúl. Oh melly fok himes, azért-is veszedelmesb jajok között szokot forgani az ifúságnak tavaszi virága! Mivel hogy: *Sensus, & cogitatio*

S. p. e.
#. 10.

Tob. 1.
#. 10.

Genes. 1.
#. 21.

humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua. Az em-
beri szívnek érzékenségi és gondolattya a' gonoszra hajlan-
dók ifúságától-fogva. A' vidám ifúságnak nyájas seregére
nagy-kényen mosolyognak a' szem-fény vesztő világ, és test;
kit-is (szép almában férget, méz iz alat mérget nyújtván)
vigyorogva, s-hunyorogva e'-képpen édesgetnek Bölcsesség
konyvének második részében *Venite fruamur bonis, quae sunt*
& utamur creaturâ tanquam in juventute celeriter. Jertek, él-
lyünk a' jelen-való jókkal, és éllyünk hamarsággal a' terem-
tett állattal mint ifúságban. Drága borral és kenetekkel
töltözzünk: és el-nemüllyék tőlünk az üdőnek virága. *Co-*
ronemus nos rosis antequam marcescant: Koronázzuk-meg-ma-
gunkat rósákkal minek-előtte meg-hervadgyanak: egy mező
se légyen, mellyet el-ne járjon a' mi bujaságunk: mindenütt
jeleit hadgyuk vigafságunknak: *quoniam haec est pars nostra,*
mert ez a' mi részünk. De bezzeg végtére meg vallyák: *Er-*
ravimus à via veritatis; El tévelyedtünk az igazság utarúl: el-
fáradtunk az hamiságnak és veszedelemnek után: a' mi go-
noszságunkban meg-emészttettünk. *Talia dixerunt in infer-*
no hi, qui peccaverunt. Efféleket mondottak pokolban azok,
a' kik vétkeztek. A' hol: *Ignis, & sulphur, & spiritus pro-*
cellarum pars calicis eorum. Tűz, és kén-kő, és szél-vészek
fuvása, az ő pohárok része.

Ezen veszedelmes jajbul: *Assumpsit JESUS*
Joannem; Melléje vévé JESUS Jánost, még-ifúságának vi-
rágában; midőn a' Bóldog emlékezetű Gróffi Urat nem csak
jó Lélekkel, és természeti jámbor erkölcsökkel még-áldá,
hanem ingyen nyújtott malasztival-is annyira meg-előzé,
segíté, és melléje vévé, hogy az ördögnek, testnek, világ-
nak, mérges és halálos édesgetésit még akkor (Isteni félelem-
tül, és szereretül viseltetvén) emberül meg vetné, és ifú-
ságának virágát Istenének szentelné, elméjében forgatván a'
Bölcs Prædikátornak imez intését: *Latere juvenis in adole-*
scen-

Sap. 2.
7. 6.

7. 8.

Sap. 5.
7. 6. 7.
88.

Psalm. 10.
7. 7.

Psalm. 11.
7. 9.

scientia tua, & in bono sit cor tuum in diebus juventutis tuae. Vi-
 gadgy ifjú a' te ifjúságodban, és jóban légyen a' szived ifjú-
 ságod napjaiban. Járj a' te szivednek utain, és a' szemeid-
 nek tekintetiben: de, *Scito, quid pro omnibus his, adducet te* Cap. 10.
Deus in judicium. Tudgyad, hogy mind ezekért az itéletre hoz 7. 1.
 téged az Isten. Azért: *Memento Creatoris in diebus juventutis*
tuae. Emlékezzél meg-a' te Teremtődrül ifjúságodnak napjai-
 ban. E képpen: *Assumpsit JESUS Joannem,* melléje vévé
 Jesus Jánost; kiért-is e' világnak tündér gyönyörűségít a' vá-
 söt, s-veszett erkölcsű ifjakkal maga részének nem tartotta,
 hanem Sz. Daviddal ezt mondotta: *Dominus pars hereditatis* Psalm. 132.
mea, & calicis mei. Az Ur az én örökségem, és pohárom 7. 5.
 része.

Minek utánna pedig, mind itten nemes Hazánk-
 ban mind külső országokban dicsiretessen végzett serény ta-
 nulási után, Istennek fejedelméből szép tudományokkal, úri
 virtufokkal, nemes erkölcsökkel, és bátor szível fel-ékesít-
 ve volna; embert kort érvén, vélném, ütköztek, szivében
 szép hírrel, s-nével tündöklő eleinek, Méltóságos Uri őssei-
 nek vitézi tétemények, és Apostoli Királyokért, Hazájokért,
 s-a' Kereszténységért halhatatlan emlékezetre méltó, jeles cse-
 lekedetek. Ezeket maga előtt viselvén, juthatott eszében a'
 vers-szerzőnek imez mondása:

Dedecus est natis claros habuisse Parentes,

Nô studeant illis moribus esse pares.

Rút dolog Nemesnek nemtelenül élni; Nemes szüléjnek nyo-
 nyomokba nem lépni. Ezen okból választá magának a' hadi
 életet; mellyben, Felséges Apostoli Királyunk hivsége mel-
 let, elsőben Zászló-tartó, éz után Kapitány tiszteiben, mind
 addig emberül vitézkedet, (noha egyéb hivatallya lévén
 ettől becsülettel el-búcsúzhatót volna) miglen az el-múlt
 iszonyú, és az egész Kereszténységet rettentő Török habo-
 rúnak végét, és a' kereszténység fegyverének diadalmát látná,
 mond-

mondván amaz orofzlány szivü vitéz Makabæus Judással:

1. Maccab.
c. 9. §. 10.

Absit ut fugiamus ab eis. Távúl légyen hogy el-fussunk elö-
tök. *Si appropinquavit tempus nostrum, moriamur in virtute*
propter fratres nostros, & non inferamus crimen gloriæ nostræ. Ha
el-közelgetett a' mi időnk, hallyunk-meg vitézseggel az
atyánk fiaiért, Királyunkért, édes hazánkért, az egész Ke-
reszténységért, és ne tegyünk szégyent a' mi dicsőségünkön.

Oh melly fok lélek vesztő jajnak kész-s-tágas műhelye
a' boszszonkodó haragos Mars-nak iskolaja! Mellyben a' ha-
di törvényeket ugyan keményen meg-tarttyák, de az Isten-
nek paran-fólatit nem ritkán által hágják, vagy meg-is tapod-
gyák; az üdvösséges intéseket meg-csúfollyák. Itten félénk,
s-nyúlshivü, a' ki a' büntül irtózik, s-a' pokóltúl retteg. It-
ten a' boszulás, szidalom, káromlás; más e' féle latorság: csak
katona dolog, azért-gyakran forog; Mars tanítványi közöt.
Itten némellyek (a' bé-vett karhozatos szokás szerint) midön
egy illetlen szóért, tisztetéseknek, s-becsületeknek fen-tar-
tásáért dühössen fegyvert ragadnak, örök gyalázatra akad-
nak; mert bűnös lelkeket mérgekkel, s-vérekkel együtt hir-
telen ki-okádván a' pokol kinnyaira rohannak. Forgot e'
féle hadi jajok közöt néhai böl dog emlékezetü Méltóságos
Gróff Forgács János, de ittis: *Assumpsit JESUS Joannem,*
Melléje vévé Jesus Jánost. Mert a' Mars iskolájában-is úgy
igyekezet Király ő Felsége hívsége mellet vitézkedni, hogy
Isten ő szent-Felsége hívségébül, s-kegyelmébül a' bűn által
ki ne esne. Szivében tartotta Keresztelő szent Jánosnak a'
vitézekhez imez intését: *Neminem concutiat, neque calumnia*
faciat: & contenti estote stipendiis vestris. Senkit ne ver-
jetez, se nepatvarkodgyatok: és meg-elégedgyetek zóldotok-
kal. Meg-emlekezet hogy a' Kristus Jesusnak-is az őrdög-
test, világ ellen eskütt hive, és vitéze vólna, kinek így szó-
Sz: Pál: *Labora sicut bonus miles Christi JESU.* Munkálkodgyál-
mint a' Kristus Jesusnak jó vitéze, a' gonoszt el-távofsztatván
a' jó

Luc. 3.
§. 14.

1. Timoth.
2. §. 2.

a' jóbã elebb lépven; mert meg-igirte a' jó Keresztény Vitéznek: *Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vita.* Légy hiv halálíg, és néked adom az élet koronáját. *Assumpsit JESUS Joannem.* Melléje vévé Jesus Jánost a' hadi jajokból: midõn a' Bóldogúlt Urat lelki-s-testi ellenségétül meg-szabadítván, Hazánknek, és ezen Tekintetes, Nemes Nógrád Vármegyének tovább-való hafznos szolgálattýára meg-tartotta.

Apoc. 2.
7. 10.

Akarjátok-pedig tudni kedves Halgatoim: *Quid* *pro hac fide honoris, ac præmii consecutus est?* Ezért a' hivségért m' csoda tizteteletet, és jutalmat vött? Ugyan, a' mint Asverus Király Mardokæust hivségeért meg-tizteltte, s-fel-magaszalta; úgy a' Felséges Római Császár-s-Magyar-orzági Király Hatodik Károly, kegyelmes Urunk õ Felsege, a' bóldogúlt Gróff Urnak, Keresztenyi maga-viselését, Uri, vitézi jeles virtussait méltó tekintetben vévén: *Assumpsit Joannem*, két-képpen melléje vévé Jánost. Elsõben, midõn õtet, még Méltóságos Attyának, Bóldog emlékezetü néhai Gróff Forgács Adám Urnak életében, ezen Tekintetes-s-Nemes Nógrád Vár-megye Fõ-Ispanságának Méltóságában helyhezette. Másodszor, midõn õtet maga Komornyikjának választván, arany kulccsal meg-ajándékozta. A' Fõ-Ispányi tiztben pedig, mennyi izetlenség, jaj, és baj találtatik? a' lelki sérelemre hány veszedelmes alkamatofság adatik? Uraimék (kik lelketeket Isteñek tarttyátok) magatok jól tudhattyátok. Mind-azáltal, ezekbül-is: *Assumpsit JESUS Joannem.* Melléje vévé Jesus Jánost. Midõn a' Bóldogúlt Urat, csendes lélekkel, kegyes szível, gyors-s-éles elmével, bölcs itilettel, jámbor erkölcsõkkel, Isteni félelemmel, jeles okofsággal, mértékletességgel, erõséggel, álhatatofsággal, és kinek kinek szolgálni, s-mindenek hafználni igyekező kéz akarattal, és más egyéb Méltóságához s-fõ-tiztéhez illendõ jóságokkal, sõt szükséges virtusokkal meg-áldotta; igazgatván: *Sine offenciculo conscientiam habere ad Deum, & ad*

1. Pet. 6.
7. 2.

Actor. 240
7. 16.

ismérete volna az Isten, és az emberek előtt mindenkor. Ez így lévén, lehetek olly hiszembben, hogy ezen Tekintetes, Nemes Vár-megye ma-is azt mondhatná néhai Bóldog emlékezetű Méltóságos Fő-Ispányának, Gróff Forgács Jánosnak, a' mit mondtak az Israeliták Samuel Profetának, mint jó lelkű Fő-birájoknak: *Non es calumniatus nos, neque oppressisti, neq; tulisti de manu alicujus quippiam.* Mi ellenünk nem patvarkodtál, se meg-nem nyomoritottál, és semmit el-nem-vettél valakinek kezéből. Ha valaki pedig külömb itéletben volna, emlékezzék meg-Sz. Pálnak imez intéserül: *Inexcusabilis es, ô homo omnis, qui iudicas. In quo enim iudicas alterum, te ipsum condemnas: eadem enim agis, quæ iudicas.* Menthetetlen vagy, ô minden ember, a' ki itélsz. Mert a' miben mást itélsz, magadat kárhoztatod: mert ugyan azokat cselekedsz, a' miket itélsz.

1. Reg. 12.
4.

Rom. 2.
1.

Judic. 16.
4.

2. Reg. 6.
17. 20.

Ester. 1.
12.

Genes. 3.
16.

Szemlélyük immár a' bóldogult néhai Méltóságos Gróff Forgács János Urnak házasfágbéli forsát. Magatok jól tudhattjátok kedves Halgatoim, hogy a' Sz. Házasfágnak virágos kertében, a' mennyi rófa illatozik, gyakran két-annyi tövis nevededik: a' mennyi szép szó, három annyi jaj szó hallatik: ha nagy a' szerelem, nagyob a' sérelem, ha gyanúságban esik. Itten olykor, midõn feleséget, az az fél-segétseget keresnek, egész gyõtrelemre akadnak. Itten, midõn hitves-tárfat véfznek, nem ritkán mint Sámfon az álnok, hizelkedõ, áruló, és hitetlen *Dalilával* szövetséget kötnek; kik a'zszonyos férjeknek eszeket el-vefztik, erszényeket ki-üresítik; végtére mind izemeknek, s-mind életeknek világát el-olttyák. Itten gyakran a' kényes, finnyás, *Mikol*, meg-útállya s-meg-csúfollja a' jambor aitatatos *Davidot*; és a' maga-hitt, akaratos *Vasti* meg-vefi *Asverusnak* parancsolattyát. Fõképpen ebben a' hajdani jámborságtúl el-fajúlt jaj-módú világban; mellyben, Evának az Ur Istentül mondott imez sentenciáját; *Sub viri potestate eris, & ipse dominabitur tui.*
A' fér-

A' férjü hatalma alatt lélsz, és ő uralkodik rajtad, valóba
 vizsgálva-fordították. Azért nem-is meltóztatnak némellyek
 férjeket, mint *Sára Abrahámot*, Uroknak nevezni. A' há-
 zafságban az-is meg-történik, hogy midőn az ékes, és ezes
Abigail azt állítja hogy csendes és bölcs Salamonra talált; a'
 balgatag, szeles, goromba, és embertelen *Nabálra* akadot.
 Itten némellyek Jákóbbal szülöttöknek vásotságán busúlnak.
 Mások *Rákellel*, s-*Annával* magtalanságokon szomorkodnak.
 Egyebek az ártatlan *Susannával* hamissan vádoltatnak. Hogy
 ha pedig az egymást szerető, s-jól értő Istenes házassoknak
 szent frigyét a' keserves halál fel bonttya, azonnal némellyek
Abrahámmal kedves Sárájoknak tőlök el-válásán könyveznek:
 mások ama tökéletes özvegy *Judittal* életek párja után árva
 gerlicze módon zokognak. A' házasságnak illy jajos, s-ba-
 jos forsát el-tekintvén szent Pál imigyen szólítja a' házassú-
 landókat: *Si acceperis uxorem, non peccasti. Et si nupserit Vir-*
go non peccavit. Ha feleséget vészsz, nem vétkeztél. És ha
 férhez mégyen a' szűz, nem vétkezett. *Tribulationem tamen car-*
nis habebunt hujusmodi. Mindazáltal efféleknek testi gyötrel-
 mek léssen.

1. Petri 3.
 §. 6.

Genes. 18.
 §. 12.

1. Reg. 25.
 §. 25.

Genes. 30.
 §. 1.

1. Reg. 15.
 §. 10.

Daniel. 13.
 §. 34.

Genes. 23.
 §. 2.

Judith. 8.
 §. 4.

1. Cor. 7.
 §. 22.

De, oh Istennek kegyes gondviselése! ezen dolog-
 ban-is: *Assumpsit JESUS Joannem.* Melléje vevé Jesus Jánost
 a' Bóldogult Méltóságos Gróffot. Mert élete párjának kere-
 sésében néminémű képpen hasonló lőtt: *Homini negotiatori,*
querenti bonas margaritas. Az Evangeliomi kereskedő ember-
 hez, a' ki jó gyöngyöket keres. *Inventâ autem unâ pretiosâ*
Margaritâ, vendidit omnia, quæ habuit & emit eam. Találván
 pedig egy drága Margarita gyöngyöt, el-adá mind a' mie vólt;
 és meg-vevé azt. Így az üdvezült néhai Méltóságos Gróff
 Ur-is, a' Méltóságos Denes-Falvi Gróff Cziráki Familiának
 tárházában: *Inventâ unâ pretiosâ Margaritâ.* Egy drága Mar-
 garita gyöngyöt, tudni illik: Nemes, Gróffi vérrel, Catholi-
 ka hittel, Keresztényi drága erkölcsökkel ékes, s-kellemetes;

Matth. 13.
 §. 46.

noha most, oh fájdalom! keserűséggel tellyes, Méltóságos Gróff Cziráki Margaritát találván, *vendidit omnia, quæ habuit*, ennek kedvéért, szívének szerelmét, és egész életét el-adá, *et emit eam*, és a' szent házasságnak Sacramentoma által meg-vévé azt, és élete fottáig magájévé tévé. Kiben néki szive, lelke, s-minden kedve, tizen négy esztendőig, és kilencz hólnapokig olly csendeisen, s-édesdeden meg-nyúgovék, hogy a' Házasságnak egyéb keserű jajját vele alig érzette, hanem szerelmes, drága Margaritájátúl, illy hamarsággal történt keserűes el-válását.

Igaz ugyan, hogy a' hol az egyenetlenségnek s-háborgásnak konkolya a' házassok közöt gyökeret vert, és az ő sziveket, lelkeket egy-mástól el-idegenítvén, egybe-forhattatlanúl ketté repezttette; ottan a' házasságbéli kötemény nem egyéb jajnál, holtig való bajnál, s-gyötrellemnél. De a' hol: *Cor unum, et anima una*, a' házassoknak egy szivek, lelkek, egy értelmek vagyon: a' hol sem vérek, sem Keresztényi hitek nem fele mas: a' hol egy akarattal félük az Istent, s-keresik örök üdvösségeket, meg-tarttyák hiteket; itten tűrhető a' baj, s-ritkán hallatik jaj. Az illyen házasság kedves mind Isten, mind emberek előtt. Hallyuk ez iránt Jesus Sirák fiát, a' ki könyvének 25. részében e'-képpen szól: *In tribus beneplacitum est spiritui meo, quæ sunt probata coram Deo, et hominibus*. Három dologban tölt kedve lelkemnek, mellyek kedvesek az Isten, s-az emberek előtt. *Concordia fratrum, et amor proximorum, et vir et mulier bene sibi consentientes*. Az atyafiai eggyesége, és a' felebarátok szeretete, és az egy másfal jól alkodó férfi és afzszony állat. Ezek így lévén, ismét: *Assumpsit Jesus Joannem*. Melléje vévé Jesus Jánost. Mert az ő kegyelmének segedelméből, az atyafiság eggyeségét fel-nem bontotta: a' felebaráti szeretetet Keresztényi módon meg-tartotta. Hogy pediglen néhai Méltóságos Gróff Forgács János, és Méltóságos Gróff Cziráki Margit, a' sz. házasságban: *Vir et mulier*

Act. 4.
32.

Eccli. 25.
1.

lier bene consentientes, egy mással jól alkodó, egy mást szépen értő, hiven szerető, meg-böcsülő férfi és aszizony valának: azok meg-valhatták, kik gyakran ez Méltóságos Gróffi párt udvarloították, s-szives nyájaiságokat látták s-tapasztalták. Nem is szükséges nékem erről szót szaporítani, és annak szomorú emlékezetével a' sérült sziveket tovább keseríteni; hanem Sz. Pállal gyázos beszédemnek ezen czikkellyét be-fejezem, s-azt mondom: *Honorabile connubium in omnibus*, & *thorus immaculatus*. Az ő Jánofsát melléje védő kegyes Jesus áldásából, e' volt mindenekben tiszteletes, csendes, Istenes házaiság, és hajdani atyáinknak magyar gyomrok, s izek szerint: *Thorus immaculatus*, hiv, s-makula nélkül való Uri ág. Kíért-is Isten ő szent-Felsége ezen Méltó ágos Gróffi Házat fok-s-szép, most is virágzó rajzatokkal meg-áldotta.

Hebra. 13.
#. 4.

Itten imár meg-állapodván néhai Méltóságos Gróff Forgács János Ur, fordítá szemeit el-múlt napjaira, és így kezd elmélkedni a' bölcs Prædikátorral: *Vidi cuncta, quæ fiunt* *sub sole*, & *ecce universa vanitas*, & *afflictio spiritûs*. Láttam mindeneket, mellyek a' nap alatt léfznek, és imé mindenek hívság, és léleknek gyötrelme, keserves jajja, mostoha forsa. A' szép Ifúság, jó kedvü mulatság; táncz, musika zengés, és nyajas nevetés: *Ecce universa vanitas*, & *afflictio spiritûs*. Imé mind hívság, és léleknek gyötrelme. Mert: *Risus dolore miscebitur*, & *extrema gaudii luctus occupat*. A' nevetés fajdalommal elegyittetik; és az öröm végét firalom foglallya-el. A' mint történt *Boldisár* Király vendégségében; mellyben ő, mind országtól, mind jó kedvétől, és életétől azon éjjel meg-fosztott. A' vérség, rokkonság, udvari tárfaiság; fok Uri barátság, és hadi pajtárság: *Ecce universa vanitas*, & *afflictio spiritûs*. Mert most is találkoznak Kain atyaisak. Most is agyarkodik a' torzomborz Esau maga őcsére Jákóbra. Most is: *Est amicus socius mense*, & *non permanebit in die necessitatis*. Vagyon asztrali társ baráttya embernek, és meg-nem marad a' szükségnek

Eccle. 1.
#. 14.

Prov. 14.
#. 13.

Daniel. 5.
#. 20.

Genes. 27.
#. 41.

Eccle. 6.
#. 10.

napján. Sőt: *convertitur ad inimicitiam*. ellenségé változik. Va-
gyon ma-is maradéka a' fen-héjázó Joábnak, a' ki maga kon-
czát, hadi vezerségét féltvén Amasától, midőn egykor szines
udvarisággal imigyen köszöntené semmi gonoszt nem vélő
vitéz baráttyát: *Salve mi frater*. Egészséggel atyám fia, meg
fogá jobb kezével az Amasa állát, mint-ha meg-cíokolná őtet,
azonba gyilkos fegyverével orozva által-öklelé, s-ki ontván
bélit egy sebbel meg-ólé. Jaj most-is többire paraszt és osto-
ba az, a' ki imez udvari leczkét meg-nem tanulta: *Minden-
nel szépen, senkivel igazán*. Vadas, kies erdők, finom boros sző-
lők; mulató ligetek, virágos szép kertek; drága épületek, kin-
cses gyűjtemények; gyöngyel fűzött, aranyal tűzött bibor
bársony ruhák; tündöklő paloták, hatalmas koronák, és Ki-
rályi pálczák; illy nagy Uraságok, Felség, Méltóságok: ke-
feredet lélekkel meg-vallya, a' ki ezekbe torkig úszot Salamon
Király: *Ecce universa vanitas, & afflictio spiritus*. Imé mind
hivság, pók-háló szővés, és léleknek gyötrelme.

Efféle elmélkedési közöt: *Assumpsit JESUS Jo-
annem*. Melléje vévé Jesus Jánost, a' Bóldogult Gróffot, és
Szent János Evangelistának imez üdvöséges intését szívében
tüntette: *Nolite diligere mundum, neque ea, quae in mundo sunt*.
Ne szeresétek e' világot, se azokat, a' mik e' világban van-
nak. Első okát adgya, mert: Ha ki szereti e' világot, nincs
abban az Atyának szeretete: mivel, valami e' világban vagyon
a' test kívánsága, és a' szemnek kívánsága, és az élet kevély-
sége. Ezeknek szerelme, s-a' Mennyei Atyának szeretete,
nem férkezhetnek egy szívbe. Mert: *amicitia hujus mundi,
inimica est Dei*. E' világ barátsága, ellensége az Istennek. Va-
laki azért e' világ baráttya akar lenni, Istennek ellenségévé
lészen. Ezt tanította édes Udvezítőnk, mondván némellyek-
nek, kik úgy akartak szolgálni az Istennek, hogy az ördögöt
meg-ne-bántanák: *Non potestis Deo servire, & Mammonae*. Nem
szolgálhattok az Istennek, és a' Mammonnak: Akár hogy agyas-
kod-

ko dgyatok, és magatok mentségére akár minémű szines fogá-
sokat gondollyatok. Második okát adgya intésének a' 17. vers-
ben, mert: *Mundus transit, & concupiscentia ejus: qui autem* I. Joán. 2.
17.
facit voluntatem Dei, manet in aeternum. E' világ el-mulik, és
az ő kívánsága: a' ki pedig az Isten akarattját cselekefzi, örök-
ké meg-marad. Mint ha mondaná: Atyámfiái imé láttyátok,
s-naponkiént tapasztallyátok, el-mulik, s-füst módon el-enyvé-
szik e' tündér világ, minden dicsőségével, pompájával, s-győ-
nyörűségével együt; és a' kik őtet fzeretik, hozzája kőrmős
kézzel regafzkodnak; s-mételyes hívságiban maszlagos fővel
zabálódnak, azok-is, a' mulandóval el-múlnak, és a' veszen-
dővel gyakran örökre el-vesznek, ti pedig, ha örökké meg
akartok maradni, testi halálotok után is örökké élni, az Isten
akarattját cselekedgyétek, az az, az Istent fzeresféték, az örök-
való jókat keressféték.

De, vallyon kicsoda az, a' ki Isten ő Szent Felsé-
gének e'-béli akarattját tőkélletessen cselekefzi? Az, a' ki nem
csak puzta hólt hiszemmél, hanem eleven hittel: *qua per* Gal. 5.
6.
charitatem operatur, melly a' fzeretet által munkálkodik, keresi
örök meg-maradását, és üdvességét. Mert nem elégséges az
üdvességre hinni az Istent, mivel: *Et daemones credunt, & con-* Jacob. 2.
19.
tremiscunt. Az ördögök-is hiszik, és rettegik. Azok-is hit-
ték, kikerül ezt mondá Sz. Pál: *Confitentur se nôsse Deum: fa-* Tit. 1.
16.
ctis autem negant. Vallyák hogy isméri az Istent, cselekedet-
tekkél pedig tagadgyák: mivel hogy útálatosfok, és hihetet-
lenek, és minden jó cselekedetre roszfzak. Nem elégséges
a' Kristust hinni, és őtet szó-szólónknak, engesztelónknak
vallani, mert: *Qui dicit se nôsse eum, & mandata ejus non cu-* I. Joán. 2.
4.
stodit, mendax est, & in hoc veritas non est. A' ki azt mongya
hogy isméri őtet, és az ő parancsolatit meg-nem őrizi; ha-
zug az, és abban igafság nincsen. Am, az ördög-is meg-vallá:
Scio quis sis, sanctus Dei. Tudom ki légy, az Istennek szente. Marci 1.
24.
Azoka' tanítványok-is hitték a' Kristust, s-magok agya s-ize
sze-

szerént hittek-is a' Krisztusnak , a' kik Sz. Jánosnak hatodik
 részében : *abiērent retro : & jam non cum illo ambulabant* , há-
 tra állának : és már nem járnak vala véle. Azok az attyafi-
 ak-is hitték a' Krisztust , kiknek így ír Szent Pál : *Notite errare*.
 Meg ne csalatkozzatok : sem a' paráznák sem a' bálványok
 szolgálai , sem a' házaság rontók , sem a' puhák , sem a' lopók ,
 sem a' fősvények , sem a' részegesek , sem az átkozódók , sem
 a' ragadozók , az Isten országát nem birják. Ezt adgya tut-
 tokra a' Galácziái hiveknek-is. Azok-is hitték az Istent , val-
 lották a' Krisztust ; sőt a' mint fel-jedzette Sz. Máté a' 7-dik
 réizben , a' Krisztus nevében prädikállottak , kiknek az itilet
 Napján ez mondatik : *Discedite à me operarii iniquitatis*. Tá-
 vozzatok-el tőlem , hamisságnak cselekedői. Es ismét Sz.
 Maténál : Mennyetek-el az örök tűzre : mert éheztem , s-nem
 adátok ennem , &c.

Nem cselekefzi tehát tökéletteffen az Istennek aka-
 rattyát , nem-is keresi törvényes móddal az örökké valókat ,
 a' ki hiszen egy Istent , s-vallya a' Krisztust ; hanem szükséges
 az örök üdvösségre , hogy higgyünk egy Istenben , és a' Kri-
 stus Jesusban. Az hiszen pedig egy Istenben , és a' Krisztus
 Jesusban , a' ki az ördögnek , testnek , világnak , s-minden
 pompájának ellene-mondván , a' Római Egy , szent , közön-
 séges , s-Apostoli Ecclesiának (mellynek , a' Sz. Pál hitével
 egy hite : *annunciatur in universo mundo* , az egész világon hir-
 dettetik) mint édes Anyának kebelében hiven , engedelmes-
 sen meg-maradván , vele egy hiszemben vagyon , és igazság-
 gal szereti az Istent , s-a' meg-váltó Krisztus Jesust. Ki legyen
 pedig ez ? meg-felel maga a' Krisztus Jesus Sz. Jánosnak 14-dik
 részében : *Qui habet mandata mea , & servat ea , ille est , qui dili-
 git me*. A' kinél az én parancsólátim vannak , és meg tartya
 azokat , az a' ki engem szeret. Mestere nyelvén szól a' ked-
 ves tanítvány-is : *Hæc est charitas Dei , ut mandata ejus custodia-
 mus , & mandata ejus gravia non sunt*. Ez az Isteni szeretet ,
 hogy

hogy az Ő parancsólátit meg-őrizzük; és az Ő parancsólátit nem nehezek. Ugyan az Istent szeretőknak nem nehezek, annál-is inkább nem lehetetlenek, sőt gyönyörűségessék; a' mint maga mondgya Kristus: *Jugum meum suave est, & onus meum leve.* Azén igám gyönyörűséges, és az én terhem könnyű. Vagy ha lehetlen dolog az Isten parancsólátit meg-tartani, azt kérdem: Vagyon-e valaki az élő emberek között, ki az Istent szereti, vagy nincsen? Ha vagyon: tehát oly ember-is taláztatik, a' ki meg-tartya az Istennek parancsólátit: mert egyűt jár a' szeretet, és a' parancsólátok meg-tartása. Hogy ha senki sincs e' földön, a' ki szeretné az Istent: tehát minnyájan veszedelemnek fiai az élő emberek, mert: *qui non diligit, manet in morte.* A' ki nem szeret, a' halálban marad. Sőt az Istent sem isméri, mert: *Qui non diligit, non novit Deum.* A' ki nem szeret, nem isméri az Istent. És valaki azt mondgya, hogy isméri az Istent, és az Ő parancsólátit meg-nem tartya, hazug az, és igazság Ő benne nincsen, úgy mond Sz: János a' második részben. Igen balgatag pedig az, a' ki annak szava után indul, a' kiben tudgya hogy nincs igazság.

Matth. 11.
#. 30.

1. Joan. 3.
#. 14.

c. 4. #. 8.

c. 2. #. 4.

Ismég, az hiszen egy Istenben, és a' Kristus JESUSban, a' ki az Ur Kristus érdeméből adatott segítséggel, s Isteni malaszta a' parancsólátokat meg-tartván, magát üdvösséges jó cselekedetekben foglallya. Mert, *In Christo JESU*, a' Kristus JESUSban, csak az a' hit hasznos, és üdvösséges, *qua per charitatem operatur*, melly a' szeretet által munkálkodik. Mivel a' hit szeretet nélkül: *nihil prodest*, semmit nem használ, úgy mond Sz: Pál: jó cselekedetek nélkül: nem üdvözithet; *mortua est*, meg-hólt; azért igazulást, lelki életet, nem adhat embernek. Hiszük tehát és vallyuk, hogy az igaz Hit fundamentoma, gyökere, kútfeje, és kezdere igazuláfunknak; melly nélkül: *impossibile est placere Deo*, lehetetlen, hogy Istennek kedvében jusson az ember: kiért méltán mondgya Sz: Pál hogy hit által igazulunk. De bez-

Galat. 5.
#. 6.
1. Cor. 13.
#. 4.

Jac. 2.
#. 14-26.

Hebr. 11.
#. 6.

Rom. 3.
#. 28.
c. 5. #. 5.

zeg nem mind egy, azt mondani, hogy, hit által, és hogy
 ciak pufzta hit által adatik az üdvesség. Mert a' ki azt mond-
 gya, hogy hitbül üdvezülünk; egyebet nem jelent, hanem
 hogy üdvességünkre szükséges a' Hit, mint az erős fundamen-
 tom egy örökös eppülethez: a' ki pedig azt mondgya, hogy
 csak Hit szükséges az üdvességhez; valóba nagyot lépp, és
 többet mond, mert ki-rekeszt minden egyéb eszközt az üd-
 vességnek meg-nyerésétül. A' Sz. irás azért sokszor jelenti,
 hogy üdvességünkre szükséges a' Hit: de azt nem mondgya,
 hogy a' Hit csak magán, elégséges; sőt világoson mondgya:
 hogy, nem csak egyedül Hit-által üdvezülünk. Mikor va-
 laminek véghez vitelére fok eszközök kívántatnak, minde-
 nekérül igazán azt mondhattuk, hogy ez által mégyen vég-
 hez a' dolog. Am, jól mondgyuk, hogy a' kar-fzéket kéz-
 zel csinállyak: de ebből nem következik, hogy fejsze, gya-
 lú, fúró nem kel hozzá. Azonképpen tehát, mikor a' Szent
 irás azt mondgya, hogy Hitbül igazulunk, s-üdvezülünk,
 ki nem rekeszti a' szeretetet, a' parancsolatok meg-tartását,
 s-a' jó cselekedeteket; mint szinte a' Hitet sem térszi félre, mi-
 dőn azt mondgya: *Omnis quicumque invocaverit nomen Domi-*
ni, salvus erit. Minden, valaki az Ur nevét segítségül hija,
 üdvezül. Valaki magát meg-alázza, fel-magasztaltatik.

Itten pedig, nem szólunk azokrül a' termiszet-
 béli jó cselekedetekrül mellyek csupán a' törvénynek igazga-
 tásábúl, és az emberi tehetségnek erejébül (kikrül szól Sz.
 Pál. Rom. 3. v. 28.) léznek; hanem a' mellyek a' szeretet ál-
 tal munkálkodó Hitnek, és a' Kristus érdemből adatott Iste-
 ni malasztanak segedelméből, s-a' szabad akaratnak-is ipar-
 kodásábúl szármoznak. Mert, noha az Istennek malasztya
 nélkül nincs annyra való ereje szabad akaratúnknak, hogy
 üdvességes jókat mivelhessen; mindazáltal, miképpen az
 erőtlen embert, mikor kézen fogva viszik nem szinte úgy
 vonszak mint a' dögöt, hanem ő maga is munkálkodik: azon-
 kép-

Jacob. 2.
 v. 24.

Rom. 10.
 v. 13.

Act. 2. v. 21
 Matth. 25.
 v. 12.

Aug. Tom. 2.
 L. de gra-
 tia & Lib.
 arb. c. 7.

képpen a' jó cselekedetben, nem csak mint egy tőke úgy vonatik az ember, hanem az Istennek malasztyával együtt a' szabad akarat-is iparkodik, munkálkodik. Am Sz. Pál nyilván írja: hogy nem ő maga cselekeszi a' Jót, hanem: *Gratia Dei mecum*, az Istennek malasztya ő-vele egyetembe. Innét vagyon, hogy minket-*s* *plancáloknak*, Isten *segítő társainak*, *Eppitőknek*, *Munkásoknak* nevez a' szent irás.

1. Cor. 15.

7. 10.

c. 3. 7. 6.

9. 10.

Matth. 20.

7. 8.

Nem-is panaszólkodhatik jó lélekkel valaki, hogy a' kegyelmes Isten, mindenkor kész nem vólna a' mi segétségünkre. Am önnön maga mondgya Isaiásnál: *Expandi manus meas tota die ad populum incredulum, qui graditur via non bona post cogitationes suas*. Ki terjesztetem, egész napott-napestig nyújtva tartottam kezeimet a' hitetlen néphez, a' ki nem jó úton jár az ő gondolati után. Ugyan ezt rebesgeti Sz. Pál a' Rómaiakhoz. Ismét Szent János jelenésiben így szól: *Ecce sto ad ostium, & pulso*: Imé az ajtó-előtt állok és zörgetek: ha ki hallya az én szómat, és meg-nyitgya nékem az ajtót, bé-megyek hozzája. Egy szóval (senkit ki nem vévén) *omnes homines vult salvos fieri*, minden embereket akar üdvezitni. Ugyan ezen szives akarattya jelenti. 2. *Pet. 3. 7.* 9. *Ezech. 18. 7. 23. Cap. 33. 7. 11.* Mivel pediglen az Ur Isten úgy akarja segíteni gyarlóságunkat, hogy üstökünknel-fogva ne erőltessen; azért, az embernek szabad akarattya áll, ha meg-vetié, vagy foganatosan vézi az Istentől nyújtott malasztyát. Ezt a' szent irásból tanulgyuk; melly azt adgya előnkben, hogy az Isten meg-akarja téríteni az embert; de az emberek akarattya ellene áll, és el-mulattya a' miket kellene cselekedni.

Isai. 65.

7. 2.

Rom. 10.

7. 21.

Apoc. 3.

7. 20.

1. Timoth. 2.

7. 4.

Hallyuk maga szavát az örök Bölcsességnek: *Vocavi, & renuistis*: hittalak, és nem akartátok: ki-terjesztetem kezem, és nem vólt a' ki nézne. Meg-utáltátok minden tanácsimat, és dorgálásimat el-henyéltétek. Jerusalemet-is így szólitgya a' Kr. istus: *Quoties volui congregare filios tuos,*

Prov. 1.

7. 24.

Matth. 23

7. 37.

& noluiti. Hányszor akartamegybe gyűteni a' fiaidat, és nem akartad. Mert: *Vos semper resistitis Spiritui Sancto.* Ők a' Sz. Léleknek mindenkor ellene-állanak. Tehát (a' mint Oseaf-nál vagyon) veszedelmünket csak szinte magunknak tulajdoníthatjuk. Mert, a' kik hivatalosok az el-készítettett lakodalomra, és nem akarnak el-menni, magoknál égyébre nem vethetnek, ha üressen maradnak. A' kinek szive ajtaján, mind belső-képpen ébresztő malasztyyával zörget, mind külső edes szavaival kolompoz lelkének Jegyesse; ő pedig didábas fogásokkal magát mentegei, restelkedik Jegyeisének szive ajtaját meg-nyitni, tőle az üdvességnek igaz útát megtanulni; s-azon járni; ha el-tért, s-előbb állot ízermesse; s-ez után, keresve se találja, hiton-hiva-is feleletét ne vehesse: illy nagy kárát maga restelkedésére, s-késédelmére hárísca, és annak tulajdonicsa. Mint az Evangeliomi Ött esztelen szűzek, kik magokkal olajt nem vévén, szunyadozva drága idejeket el-mulatván; midőn ajtó zárat után könyörögenének: *Domine Domine aperi nobis.* Uram Uram nyisd meg-nékünk, más feleletet nem vévének a' vő-legénytől, hanem: *Amen dico vobis nescio vos.* Bizony mondom néktek, nem ismérlek titeket.

Ez, az igaz Apostoli tudomány, ez, az egy Istenben, és a' meg-Váltó Krisztusban lévő eleven hit, *quae per charitatem operatur*, melly a' szeretet által munkálkodik: melly nélkül, *impossibile est placere Deo*, lehetetlen kedvében lenni Istennek: melyből *Justus vivit*, az igaz él, az Isten akaratyát cselekefzi, a' mulandókat meg-veti, az örökké valókat keresi, a' gonoszt el-távoztattya, a' parancsolatokat megtartya, magát Isteni, s-felebaráti szeretéből származott jóságos cselekedetekben foglalja; és nem vakmerő pusztá hiszemmel, hanem Sz. Pál tanítása szerént: *Cum metu, & tremore operamini salutem vestram.* Isteni félelemmel, és rettegéssel munkálkodik az üdvőségért, és alázatossággal, keresztyeni

Actov. 7.
 §. 51.

Osea 13. §. 9.

Matth. 22.
 §. 3.

Cant. 5.
 §. 6.

Matth. 25.
 §. 12.

Galat. 5.
 §. 6.

Hebrae. 11.
 §. 6.

c. 10. §. 18.

Philip. 2.
 §. 12.

reménységgel várja törvényes pályafutásának bódog hatá-
rát, el-tétetett koronáját, s-örök meg-maradását. Ezen igaz
hitnek drága ajándéka által, e' mostani számtalan hitbéli új-
ságoknak, szent írással dicsekedő, de egy mással ellenkező,
ezért semmi bizonyost nem nem tanító vallásoknak veszedel-
mes jajjaj között: *Assumpsit JESUS Joannem*, melléje vévé
Jesus néhai Méltóságos Gróff Forgács Jánost, őtet a' Római
Catholica, Apostoli Anyaszentegyháznak kebelében álhata-
rossan meg-tartván. Mellyben nem csak az egy Istent, és
a' Krisztus Jesusst hitte, hanem a' fellyebb említett igaz tudo-
mány szerént, az egy Istenben, és a' Krisztus Jesusban-is hitt,
őtet szeretvén, s-törvénye szerént élven.

Hogy pedig e'-béli Hitét Szent Jakabbal: *Ex ope-* *Jacobi 2.
#. 18.*
ribus a' cselekedetekből meg-mutatná, és Isten ő Sz. Felségé-
nek vele közlött jó teteményit meg-halálná, egyéb jóságos,
s-érdemes cselekedeti között, mint a' nagy Hitű Abraham Pa-
triárka: *Aedificavit altare Domino*, Istennek nagyob dicsősé- *Genes. 12.
#. 7. 8.*
gére, s-tiszteletének gyarapodására, ezen Templomban amaz
középső nagy Oltárt Istenes költségével az Urnak építette.
Oh, ha az irigy Parkák élete arany fonalának el-meczésével
Istenes szép izandékít félbe nem szakasztották volna! Ugyan
jeles keresztényi tötteivel tovább-is meg-mutatta volna az
űdvezült Gróff, Forgács János Istenben való eleven hitét;
és hogy ama Bódog emlékezetű Gróff Forgács Sigmondnak,
Országunk néhai érdemes Palatinusának, és ama Istenes Ma-
gyar Heroinának Pálfi Katalinnak el-nem fajúlt Unokája volt.
Kik azokban a' magok idejebéli mostoha, háborgó, keserves
napokban, három Kalastrominknak, úgy mint a' Galgóczi-
nak, Sebestinek, és Szécsényinek kegyes Fundátori valának,
s-az egész Magyar Nemzetnek a' szeretet által munkálkodó
Hitre eleven példát adának.

A' több jeles keresztényi Virtusok között, mellyek-
kel ember a' Krisztus Jesusban lévő hitének eleveniségét meg

2. Reg. 14.
7. 14.
rög Illona, a' ki kedvet talállyon. Olly gyenge virág-szál,
a' kit le-nem kaszál, szénának ne hervaszfon. Hiába, nin-
csen ezen jajnak orvassága, mert: *Omnes morimur, & quasi*
aqua dilabimur in terram, quae non revertuntur. Minnyájan
meg-halunk, és mint a' vizek el-folyunk a' földbe; mellyek
vízfőza nem térnek.

Ecd. 4.
7. 13.
Philp. 3.
7. 13.
Psal. 113.
7. 16.
Psal. 38.
7. 13.
Hebra. 13.
7. 14.
Maub. 7.
7. 14.
Philp. 3.
7. 20.
Ah melly fokban ezen jaj nótát, keserveffen von-
nyák, és eztmondgyák: *O mors, quàm amara est memoria tua,*
homini pacem habenti, in substantiis suis! Oh halál melly keser-
ves a' te te emlékezeted az ő javaiban békesége lévő ember-
nek! Kiváltképpen azoknak, kik kézzel, lábbal, markof-
san ragaszkodnak e' földhöz, s-ennek veszendő javaihoz, és
tündér gyönyörűségéhez. Kikről imígyen panaszólkodik Sz.
Pál a' Filippieknél: *Multi ambulat, quos saepe dicebam vobis*
(nunc autem & flens dico) inimicos crucis Christi. Sokán jár-
nak, kiket gyakorta mondottam néktek (most pedig sirva-is
mondom) a' Krisztus kereszttének ellenségi: kiknek végek a'
veszedelem: kiknek Istenek a' has: és dicsőségek az ő gya-
lázattyokban vagyon: *qui terrena sapiunt.* Kik a' földieket
kedvellik; és a' mennyieikkel nem gondolván imez nótát du-
dollyák: *Caelum caeli Domino, terram autem dedit filiis hominum.*
Az egek ege az Uré, a' földet pedig az emberek fiainak adta.
Bezeg az ilyeneknél jaj a' halál, s-feletéb keserves az ő em-
lékezete. De azoknak a' kereszttény Jámboroknak, kik ma-
gokat e' földön nem lakosoknak, hanem a' koronás Prophe-
tával: *Advena, & peregrinus,* jövevényeknek, által-menő sza-
rándokaknak tarttyák, s-meg vallyák: *Non habemus hic ma-*
nentem civitatem. Nincs itt maradandó városunk, azért fu-
turam inquirimus, a' jövendőt keressük. Ezeknek noha e'
földön légyen testek, és test-szerént sok jajt-s-bajt szenved-
gyenek (iparkodván be-menni a' szoros kapun, és a' keskeny
úton: *quae ducit ad vitam,* melly az örök életre viszen) de le-
lek szerént, Sz. Pállal *Conversatio eorum in caelis est,* az ő nya-
jas

jaskodások mennyekben vagyon; és az oda-fel-valókat keresik, a' hol a' Krisztus vagyon, az oda-fel-valókról elmélkednek, *non quæ super terram*, nem a' földiekről. Ezek végső órájokat mindenkor magok előtt viselik; ahhoz keresztyéni módon készülnek; égő lámpákkal ébren várván lelki jegyesséket. *Coloss. 3.
v. 12.*

Ezeknél a' halálnak emlékezete nem felettéb keşeresves. Mert ezeknek a' halálnak jajja, nem más, hanem pályafutásoknak határa, el-tétetett koronájok meg-adásának böllog órája, mellyben a' mennyei vö-legény öket illy édesdeden magához hívja: Sion hegyén termert zöldellő cziprosom; Jérikó mezején ki-nyilt rósa szálam; Libanus tetején költött szép Galambon; öröktül kedvellet Jegyefem, virágom! *Veni de Libano: veni de cubilibus Leonum, de montibus Pardorum: veni coronaberis.* *Cant. 4.
v. 13.* Jöj-elő a' Libanusból: jöj-elő az oro zlánnyok barlangiból, a' Párduczok hegyeiről: jöj-elő, meg-koronáztatol. Ennyhicsd ezzel bú-bánatos szivednek keşerüségit meg-szomorodott Méltóságos Gróffi Ház. Mert, Istenben Böllogúlt néhai Méltóságos Gróff Forgács Jánosod, magát nem lakóinak, vagy örökösnek, hanem éppen csak jövevénynek tartotta, e' földön; a' mennyeiket öhajtotta, végső óráját szeméi előtt forgatta, azt keresztyéni készülettel várta. Ennek böllog voltáért (hajdani Atyáinknak sz. példáját nyomba követvén) az üdvezitő Krisztus Jesus után, az ö szentséges Szüz Annyát, Hazánk s-nemzetünk nagy Aszfzonyát izivbéli ajtatóssággal tisztelte, és segítségül hitta; az ö sz. ünnepeit meg-elözö napokon egész G. öffi Házával apestig bötölvén, más nap pedig töredelmes szível meg-gyonyván, s-az Ur Jesusnak sz. testét, vérét az óltári szentségben magához vévén.

Ezekre nézve, a' Böllogúlt Gróffnál nem völt felettéb keşeres a' testi halálnak emlékezete, s- utolsó jajja. Lehetünk-is keresztyéni módon olly jó hiszembe, hogy mi-
E nek-

nek-utánna végső baj-vivásában a' Bóldogúlt Gróff, türelemes szível, hittel, reménséggel, szeretettel fel-fegyverkezvén, a' Kristus Jesusnak szent Testét vérét valóságosan magához vévé, és mint keresztyén bajnok a' tusakodásra szent olajjal meg-kenettetett, és a' mellette lévő szerzetes Atyafiak buzgó imádsági közöt lelkét ki-adá, azzonnal: *Assumpsit* **JESUS Joannem.** Ennek a' siralomnak fetétes völgyéből a' *Matth. 17. 1.* Mennyei Bóldogságnak Tábor hegyére, maga színe látására, Dicsőségének fényességébe melléje vévé kedves Jánosának lelkét, az üdvezítő Názáretbéli Jesus. Azért, noha a' harmadik trombita fúvásra ezen Méltóságos Gróffi Háznak ragyogó Csillaga, néhai Méltóságos Gróff Forgács János, hallandó életének Egéről le-esett; mindazáltal a' Bóldogúltak csillagos egére örökre helyheztetett, a' holot maga az áldot Jesus: *Apoc. 22. 17.* *Stella splendida, & matutina* a' fényes, és hajnali csillag ragyog, s-az egész Mennyei Jerusalemet meg-világosítja. Noha tündöklő Hólda meg-fogyatkozot, és homályban burúlt; de olyan Hazában jutot, a' holot: *Isaie 30. 26.* *Lux luna, sicut lux solis,* a' Hóld világozsága, mint a' nap világozsága. *Es. 30. 29.* *Ultra luna tua non minuetur,* többé az ő Hólda meg-nem fogyatkozik. Noha kedveffitől el-vált; de olyan várofra talált, a' holot: *Ephes. 2. 19.* *Jam non est hospes, & advena,* már nem vendég, és jövevény; hanem: *Civis Sanctorum, & Domesticus Dei,* a' Bóldogúlt szentek pólgar-társa, és az Isten örökös cselédgye. Noha címeri arany koronájától meg-fosztatott; de te, Oh kedveffidet mind végiglen szerető áldot Jesus! *Joan. 13. 1.* *Posuisti in capite ejus coronam de lapide precioso,* a' fejébe drága kőből koronát tőttél, életet kére tőled, és a' napok hoszszaságát adtad néki örökké, és örökkön örökké. Meg-értettük immár keresztyén Lelkek, melly kegyes gondviseleffsel, mindennémű jajokból: *Psal. 20. 4.* *Assumpsit* **JESUS Joannem,** Melléje vévé Jesus néhai Méltóságos Ghimesi Gróff Forgács Jánost. Ki-is, hogy el-hagyandó kedveffeihez hóltig-való szeretetétt, s-szíves barátságát

tisztelettel meg-mutassa, jó emlékezetét szivekben hagyja,
és általam vég-búcsúját e'-képpen folytattya.

Leg-elsőben-is rólad emlékezem, és kegyelmes
engedelmedből vég-búcsúmat vészem, a' Római Birodalom-
nak nagy Monarchája, Felsőes Császára, néhai Nemes Ha-
zámnak, Magyar Országának koronás Apostoli Királya Ha-
todik Kárcly, nekem mindenkor kegyelmes Jó Uram: *Do-*
minus tecum virorum fortissime. Az Ur veled, leg-erősebb fér-
fiú. Köszönöm alázatossággal reám ki-terjesztett sok drága
Graczia-ídat. Immár hála-adással vissza-nyújtom kegyel-
méséged-ből vott Királyi Komornyikságomnak arany Kúl-
csát. Mellyekért: *Rex Regum, Dominus Dominantium,* a' Ki-
rályok Királya, s-Uraknak Ura, ki-által: *Reges regnant,* Or-
szágnak a' Királyok, parancsolnak a' Fejedelmek, és igaz-
ságot végeznek a' Hatalmasok, áldgya, igazgassa, s-védel-
mezze Felsőgedet. Életedet hosszabbítsa, Birodalmadat
erősítse, és állandó békeséggel boldogítsa. Légyen kezed-
be, életednek minden napjaidban: *Gladius Domini, & Gedeo-*
nis, Az Urnak, és Gedeonnak diadalmas fegyvere. Kivánom:
Dominare in medio inimicorum tuorum. Uralkodgyál ellensé-
gidnek közepette, és, *possideat semen tuum portas inimicorum*
suorum. Birja a' te magod az ő ellenséginek kapuit. Eggyet
még utolsó Graczia-úl Felsőgedtől kérek: hogy szegény ár-
va Házamat, szomorú özvegyemet, nevedékeny gyermeki-
met, méltóztassék oltalma alá fogadni, és két tejű Sassa szár-
nyainak árnyékában tovább-is meg-nyugtarni.

Ez után, búcsúzom tőled kedves Nemzetem,
édes Magyar Hazám, szerelmes Anyám, nevelő Dajkám ben-
ned lévő, minden méltó titulussokkal nevezendő oszlop-
dal, Statufiddal eggyetemben. Hazaifíúi lélekkel kívánom,
áldgyon meg-téged az irgalmas Isten: *Sicut in diebus antiquis,*
mint a' régi napokban; midőn: *Multitudinis credentium, erat*

Jud. 6.
7. 12.

Apost. 19.
7. 16.
Prov. 8.
7. 25.

Judic. 7.
7. 20.

Psal. 109.
Genes. 24.
7. 60.

Amos 9.
7. 11.
Actus. 4.
7. 32.

1. Reg. 20.
#. 42.

ládától, s-Uri, Gróffi Házadtól: meg-bocsás nekem, ha mit vétettem; *Dominus sit inter me, & te, & inter semen meum, & semen tuum usque in sempiternum.* Az Ur légyen közötttem, és közötted, az én magom, és a' te magod közöt örökké. Legyetek jó emlékezetbe lelkemről.

Stamer. 24.
#. 17.

Matth. 2.
#. 2.

Matth. 4.
#. 32.

Psalm. 44.
#. 7.

Jerem. 1.
#. 11.

Ecclesi. 49.
#. 17.

Néhai Fő-Ispánságomnak kötelelségétül viseltetvén, vég-búcsúmat veszem ezen Tekintetes Nemes Nógrád Vár-Megyétül, Viczéműtül, és ezen Tekintetes Nemes Vár-Megyének érdemes Tiszteitül, Egy-Házi, Világi, Uri, Nemesi renden lévő tagjaitól, mind jó barátimtól. Köszönöm hozzám mutatott hívségteket, mindenkor fen-tartott becsületemet: Kérlek emberi gyarlóságból esett fogyatkozásimtól bocsánattal legyetek. Immár az én, előtetek húsz esztendőig ragyogó csillagom, ennek a' Tekintetes, Nemes Vár-Megyének csillagos Egéről, Istennek tetszése szerént, földre esett, s-el-sététedett. Kivánom, hogy ismég e' T. Nemes Vár-Megyéken: *Oriatur Stella ex Jacob.* Olly Kalaúz csillag támadgyon Jákóbból, a' minémű támadot a' három Sz. Királyok vezérlésére; melly ezen T. Nemes Nógrád Vár-Megyét, minden tagjaival edgyüt, a' Kristus JEsusnak igaz Hittel való imadására, úgy vezérellye, hogy: *Multitudinis credentium sit cor unum, & anima una.* A' hívők fokaságának egy szivek légyen, és egy lelkek. És, *Consurgat virga de Israël.* A' közonséges jónak meg-tartására, s-az igazság fölgáltatására olly igazgató, és vigyázó veszfző kellyen-fel Israelből, a' ki mint Jóseph; légyen: *Firmamentum gentis, rector Fratrum, stabilimentum populi,* a' Nemzetségnek erősége, az attyafiaknak vezére, a' népnek támaszfza. Isten maradjon veletek, Forgács Jánosról meg emlékezzetek.

Már néked szóllok, s.néminémű-képpen nyakadra borúlok S. ivemnek jobb része, Margarita diaga gyöngye, jajos, s-bajos életemnek öröme s-vigasztalása; Livem, kedvem

vem szerént való szerelmes Cziráki Margitom ; és el-hervat
 orczáman folyton-folyó sűrű könyhulatásim , bú-bánatim ,
 s-szíveddel őszve-forrott szivemet majd majd ketté repeztő
 keferőségim , s-ajulásim között , rebegő nyelvel róled szomo-
 rú vég-búcsúmat vészem , s-utolsó válét mondok. Meg-val-
 lom a' Bölcsel: *Qui invenit mulierem bonam , invenit bonum* : Prov. 18.
 #. 22.
 & *hauriet jucunditatem à Domino.* A' ki jó feleséget talál , jó
 dolgot talál : és vigaságot vészzen az Urtól. Mert: *Mulieris* Ecl. 16.
 #. 10
bona beatus vir. A' jó aszfizonynak bóldog a' férje. Mivel hogy:
Reddet ei bonum , & non malum omnibus diebus vite sue. Jót Prov. 31.
 #. 12
 ád néki , és nem gonoszt , életének tellyes napjaiban. Ah szo-
 morú édes Margitom ! igazán meg-vallom , hogy te veled mind
 ezekben részessé tött vala engem a' Felséges Ur Isten. Kiért-
 is , jaj melly nehéz , és feletéb keserves nékem róled el-válá-
 som ! Mert nem lehetet veled tovább tizen-négy esztendőnk-
 nél és kilencz hólnapoknál , az én kedves , csendes , Istenes
 Eletem , s-földi bóldogságom. Drága jóvoltodat , igaz szi-
 vedet , hiv szeretetedet , nyavollyáimban rajtam való töre-
 kedésidet , ejeli , s-napali nyughatatlanságodat , álom szakasz-
 táfodat , fizesse meg-az igaz Isten. Nem vólt ugyan akara-
 tom , hogy valamiben meg-bántsalak , vagy meg-szomorítsalak ;
 de ha csak gyengén-is történt vólna sérülésed , bocsácsd meg-
 nékem , kérlek. Ez után a' légyen Tútorod , s-vigasztalód
 átvámimmaleggyűt , a' ki meg-igirte: *Viduam ejus benedicens ,* Psal. 115.
 #. 15.
benedicam. Hogy az igaz Őzvegyet meg-áldván , meg-áldgya.
 Kinek Szent Pál tanácsúl ezt adgya : *Que verè vidua est , &* 1. Timoth. 5.
 #. 5.
desolata : speret in Deum , & instet obsecrationibus , & orationibus
nocte , ac die. A' ki igazán Őzvegy , és el-hagyattatott : Isten-
 ben bizzék , és foglalatos légyen a' könyörgésekben és
 imádságokban ejjel és nappal.

Kérlek pediglen drága Margaritam-s-gyöngyöm ,
 a' rendetlen gyótrelemnek , s-sírásnak békét hagy ; mert az-
 zal

3. Reg. 20.
#. 42.

ládtól, s-Uri, Gróffi Házadtól: meg-bocsás nékem, ha mit vétettem; *Dominus sit inter me, & te, & inter semen meum, & semen tuum usque in sempiternum.* Az Ur legyen közöttem, és közötted, az én magom, és a' te magod közöt örökké. Legyetek jó emlékezetbe lelkemről.

Numer. 24.
#. 17.

Matth. 20.
#. 20.

Aclor. 4.
#. 32.

Psalm. 44.
#. 7.

Jerem. 1.
#. 11.

Ecclesi. 49.
#. 17.

Néhal Fő-Ispánságomnak köteletségérül viseltetvén, vég-búcsúmat véstem ezen Tekintetes Nemes Nógrád Vár-Megyétül, Viczéntül, és ezen Tekintetes Nemes Vár-Megyének érdemes Tiszteitül, Egy-Házi, Világi, Uri, Nemesi renden lévő tagjaitól, mind jó barátimtól. Kőf-önöm hozzám mutatott hívségteket, mindenkor fen-tartott becsületemet: Kérlek emberi gyarlóságból esett fogyatkozásimról bocsánattal legyetek. Immár az én, előtetek húsz esztendőig ragyogó csillagom, ennek a' Tekintetes, Nemes Vár-Megyének csillagos Egéről, Istennek tetszése fzerént, földre esett, s-el-setétedett. Kivánom, hogy ismég e' T. Nemes Vár-Megyéken: *Oriatur Stella ex Jacob.* Olly Kalaúz csillag támadgyon Jákóbból, a' minémü támadot a' három Sz. Királyok vezérlésére; melly ezen T. Nemes Nógrád Vár-Megyét, minden tagjaival edgyüt, a' Krisztus Jესusnak igaz Hittel való imádasára, ugy vezérellye, hogy: *Multitudinis credentium sit cor unum, & anima una.* A' hívők fokaságának egy szívek legyen, és egy lelkek. És, *Consurgat virga de Israel.* A' közonséges jónak meg-tartására, s-az igazság f-ólgáltatásra olly igazgató, és vigyázó veszfző kellyen-fel Israelból, a' ki mint Jóseph; legyen: *Firmamentum gentis, rector Fratrum, stabilimentum populi,* a' Nemzetségnek erősege, az atyafiaknak vezére, a' népnek támaszfza. Isten maradgyon veletek, Forgács Jánosrúl meg emlékezzetek.

Már néked szóllok, s.néminémü-képpen nyakadra borúlok S. ivemnek jobb része, Margarita diága gyöngye, jajos, s-bajos életemnek öröme s-vigal-talása; Livem, ked-
vem

vem szerént való szerelmes Cziráki Margitom ; és el-hervat
orczáman folyton-folyó sűrű könyhulatásim , bú-bánatim ,
s-szíveddel őszve-forrott szivemet majd majd ketté repeztő
keserűségim , s-ajulásim között , rebegő nyelvel tőled szomo-
rú vég-búcsúmat vészem , s-utolsó válét mondok. Meg-val-
lom a' Bölcsel: *Qui invenit mulierem bonam , invenit bonum* : Prov. 18.
& hauriet jucunditatem à Domino. A' ki jó feleséget talál , jó #. 22.
dolgot talál : és vigaságot vészen az Urtól. Mert : *Mulieris* Ecl. 26.
bona beatus vir. A' jó aszfizonynak bóldog a' férje. Mivel hogy : #. 10.
Reddet ei bonum , & non malum omnibus diebus vite sua. Jót Prov. 11.
ád néki , és nem gonofzt , életének tellyes napjaiban. Ah szo-
morú édes Margitom ! igazán meg-vallom , hogy te veled mind
ezekben részefsé tött vala engem a' Felséges Ur Isten. Kiért-
is , jaj melly nehéz , és feletéb keserves nékem tőled el-válá-
fom ! Mert nem lehetet veled tovább tizen-négy esztendő-
nél és kilencz hólnapoknál , az én kedves , csendes , Istenes
Eletem , s-földi bóldogságom. Drága jóvoltage , igaz szi-
vedet , hiv szeretetedet , nyavollyáimban rajtam való töre-
kedésidet , ejeli , s-napali nyughatatlanságodat , álm szakasz-
tásodat , fizesse meg-az igaz Isten. Nem vólt ugyan akara-
tom , hogy valamiben meg-bántsalak , vagy meg-szomorítsalak ;
de ha csak gyengén-is történt vólna sérülésed , bocsácsd meg-
nékem , kérlek. Ez után a' légyen Tútorod , s-vigasztalód
árvámimmal egyűt , a' ki meg-igirte : *Viduam ejus benedicens* , Mat. 23.
benedicam. #. 15. Hogy az igaz özvegyet meg-áldván , meg-áldgya.
Kinek Szent Pal tanácsúl ezt adgya : *Quae verè vidua est , &* 1. Timoth. 5.
desolata : speret in Deum , & instet obsecrationibus , & orationibus
nocte , ac die. A' ki igazán özvegy , és el-hagyattatott : Isten-
ben bizzék , és foglalatos légyen a' könyörgésekben és
imádságokban ejjel és nappal.

Kérlek pediglen drága Margaritam-s-gyöngyöm ,
a' rendetlen gyötrellemnek , s-sírásnak békét hagy ; mert az-
zal

zal engem fel nem támasztasz; Isten akarattya ellen ne tufa-
 kodgyál. Hallyad Sz. Pálnak imez mondását: *O homo tu quis*
es, qui respondeas Deo? numquid dicit figmentum ei, qui se fin-
xit, quid me fecisti sic? Oh ember te ki vagy, hogy meg-fe-
 lelly az Istennek? vallyon mondgya e' az alkotmány annak,
 a' ki őtet alkotta, miért alkottál engem így? Pörölhetünk-
 e' az egész emberi nemzetnek alkotójával, hogy miért vett-
 ki engem e' világból? Am Sz. Dávid Király, még szerelmes
 fiacskája haláloosan beteg vala, bőjtölt, sirt, földre borúlt,
 kérvén az Istent hogy meg-tarcsa, de hogy meg-hólt a' fiacs-
 kája, véget vete a' keserűségnek mondván: *Quare amplius je-*
junem, numquid potero revocare eum amplius? Miért bőjtöllyek,
 viszsza hozhatomé őtet többé? Azért utolsó szózatom hoz-
 zád az, a' mit halálához közelgetvén Otto Császár mondot
 vala egyikének az atryafiai közül: *Patrum te habuisse Cesa-*
rem, nec omnino obliviscaris, nec nimium memineris. A' Csá-
 szárnak Attyafiságáról se el ne felelkezzél, se felettéb meg
 ne emlékezzél. Azaz, hogy Bóldogúlt Gróff Forgács Já-
 nos volt szerető Hitves társod, se éppenséggel el ne felelke-
 zél, se felettéb meg-ne emlékezzél: mett, a' tellyes feledé-
 kenység hala-adatlanságnak s-a' meg-húlt szeretetnek jele; a'
 felettéb való emlékezet pedig nagy keserűséget, és has-on-
 talan, sőt ártalmas bánatot szerez. Ezzel az özvegyek Men-
 nyei Atyának gondvifelésében ajánlak: légy jó emlékezetben
 lelkemről; és anyai szeretettel, Isteni félelemben neveld át-
 váimat.

Jaj! ismét bánatim újúlnak, és szivem keserűsé-
 gének forrási szemeimen ki-csfordúlnak. Ah! *Sinite parvulos*
venire ad me. Engedgyétek az én szerelmes nevedékény ár-
 va Kisdedimet, Lászlót, Sigmondot, Jánost, Anna-Mariát,
 Rosát, Katalint, és Franciskát hozzám járúlni. Oh kedves
 rajzatim, s-gyászban borúlt Gróffi Háznak csillagos Eögh
 lankattan ragyogó hét csillagim! Immár az visellye gondo-

Rom. 9.
 §. 20.

2. Reg. 12.
 §. 23.

Matth. 19.
 §. 14.

Jps. 2.
 §. 1.

tokat, a' ki Sz. János Jelenésiben jobb-kezében tarttya az hét
csillagokat. Én-is a' írba lépendő öreg Jakóbbal kezeimet
fejeitekre nyújtom, s-attyai áldásomat adom: *Deus, in cuius* Genes. 48.
#. 13. 16.
conspectu ambulaverunt Patres mei: Angelus, qui eruit me de
cunctis malis, benedicat pueris istis. Az Isten, a' kinek szinel-
előt jártak atyáim: az Angyal, ki engem minden gonosztól
meg-szabadított, áldgya meg e' gyermekeket, és hivattásék
reájok az én nevem, és az Atyáimnak nevek, és nevedeg-
yenek fokaságra a' földön. Hogy holtom után-is élhessék
bennetek; Isten veletek, édes atyátokról meg-emlékezzetek.

Töletek-is atyafiúi szeretettel vég-búcsúmat vé-
szem tulajdon egy Testvéreim, immár, Császár és Király Ő
Felsége hívségére, a' fegyveres Mars Iskolájában vitézi tisz-
tekkal meg-nemesített szerelmes öcséim: Gróff Forgács
Ferencz, Forgács Josef, és Forgács Ignác, fen-alló Uri Há-
zunknak ragyogó csillagi. *Fratres mei vos, os meum, & caro* 2. Reg. 19.
#. 12.
mea vos. Az én Atyámfiak, én csontom, és ti én testem. Nem
külömben búcsúzóim életetek Mélt: hitves párjaitól; az Isten-
nek áldása szálljon reájok, és maradgyon velek mindenkor.
A' ti atyafiúi szeretetekben, s-védelmetekben ajánlom kesere-
det özvegyemet, és nevedékeny hét árváimat. *Ne quæso sit* Gen. 32.
#. 8.
jurgium inter me, & te: fratres enim sumus. Kérlek, ne légyen
versengés közöttem és közötted; az az, közöttetek, és az
én maradékim között: mert atyafiak vagyunk. Minek elöt-
te pedig töletek el-vállyak, vitézi kezeitekben nyújtom: *Gla-* Jud. 7.
#. 20.
dium Domini, & Gedeonis, a' feregek Ura Istenének, és ama
bátor szivű vitéz Gedeonnak diadalmas fegyverét: kívánván
hogy úgy vitézkegyetek Király Ő Felsége hívségében, hogy
mindenkor meg-maradgyatok Isten Ő Sz. Felségének drága
kedvében. Hogy így Uri Familiánkon (Istennek áldásából)
tellyesfedgyék-bé a' mi mondatott a' jámbor Tobiás Házáról,
és rokonságáról. *Omnis cognatio ejus, & omnis generatio ejus* Tob. 14.
#. 17.

in bona vita, & sancta conversatione permansit. Minden rokonsága, minden nemzetsége jó életben, és szent maga vilátsban meg-maradot.

Hasonló képpen utolsó válét mondok néktek-is egy Testvér kedves Húgaim, Gróff Forgács Borbála, Katalin, és Johanna; Uri vitézi Méltóságos, s-Nagyságos Férjeteikkel egyetembe. Ajándékozzon meg-titeket az Ur Isten csendes, tőkéletes, bődög napokkal, és Isteni félelemmel. Mert: *Fallax gratia, & vana est pulchritudo; mulier timens Deum ipsa laudabitur.* Csalárd a' kedvesség, és hívsgagos a' szépség; az Urat féld aszszony-állat érdemli a' dicshretet. Ennek: *Fortitudo, & decor indumentum ejus, & ridebit in die novissimo.* Erősség, és ékesség az ő öltözete, és nevetni fog az utolsó napon. Immár szerelmes öcséim, és Húgaim én az örökké-valóságra indulóban vagyok, Isten hozzátok; szegény lelkekről el ne felelkezzetek.

Búcsúzóom tőletek Méltóságos, Nagyságos, Te-kintetes, Nemes, Nemzetes, Vitézld Uri Rendek, és Szemelyek, kik utolsó tisztességemnek meg-adására ide gyűle-keztetek, kőszönvén e'-béli f radságtokat. Ah hóltig való jó barátim, kedves Szomszédim! Imé igaz barátságomnak jeléjűl: *Consigno vobis imaginem mortis meae.* Az én halálom képét hagyom néktek. Vóltam a' mik vattok, léstetek a' mi vagyok. Akár ki vagy: *Memor esto judicii mei: sic enim erit & tuum: mihi heri, & tibi hodie.* Meg-émlékezzél az én itiletemről: mert így léstzen a' tied-is: tegnáp nékem, és ma néked. Akár hogy pőkje e' világ a' markát, akár hogy vigyogjon, s-fitogtassa magát, hiába, vagy akarja, vagy nem *Mundus transit, & concupiscentia ejus.* E' világ el-műlik, és az ő kívánsága: *qui autem facit voluntatem Dei, manet in aeternum.* A' ki pe ldig az Isten akarattját cselekeszi örökké meg-marad. Isten hozzátok, legyetek jó emlékezetben felőlem.
Egy

Prov. 31.
20

25.

Ecclesi. 38.
23.

1. Joan. 2.
17.

Egy szóval vég búcsúmat vészem tőletek Egyhá-
zi, Szerzetes, Világi Személyek; szomorú Udvaromban lé-
vő, éjjel nappal mellettem űr-álló, vigyázó jámbor hiv Szól-
gaim; jelen s-távúl lévő szegény Jobbágyim; e' Helységnek,
s-egéiz Nemes Nógrád Vár-Megyének Népe; bódogok, Sze-
gények, árvák, özvegyek, és valakik ide fáradságtokat nem
fajnáltatok: kőszönöm keresztényi szereteteteket, és egyszerf-
mind emberi gyarlóságomból eset minden fogyatkozásimról
bocsánatot kérek. Tiis vigyázzatok, készszen legyetek, és,
sic currite, ut comprehendatis, úgy fuffatok, hogy el-vegyétek
törvényes pályá-futástoknak fel-tótt koronáját, és hallandó
életeteknek utólsó jajjakor *Assumat vos JESUS*, örökte mel-
léje vegyen titeket az űdvezitő JESUS.

1. Cor. 9.
24.

Már én senkinek semmivel nem tartozom. El-
jött ideje és órája, hogy: *Revertatur pulvis in terram suam*,
unde erat; & *Spiritus ad Deum, qui dedit illum*. Térjen víz-
sza a' por az ű földébe, a' honnét volt; és a' Lélek víz-sza
térjen az Istenhez a' ki űtet adta. Ah szerelmes édes Jesu-
som, a' ki engemet hallandó életemnek minden jajjaiból ir-
galmassan melléd vévél! a' te, szentséges vérrel csepegő, lel-
kem űlelésére ki terjesztett kezeidben ajánlom Lelkemet. Kér-
lek keserves kin-szenvedésédért, s-halálodért, ez utólsó órá-
mon végy melléd engemet, had láthassam Szentséges szine-
det. Mert: *Beatus, quem elegisti, & assumpsisti: inhabitabit*
in atriis tuis. Bódog, a' kit választottál, és melléd fo-
gadtál: a' te pitvaridban, sőt gyönyörűséges
palotáidban lakik, és örökkön örökké
meg-nyugszik. AMEN.

Ecole. 12.
7.

